

**Plán péče
o
přírodní památku
SEDLECKÉ SKÁLY**

na období

2025–2034

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	757
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Sedlecké skály
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	vyhláška
orgán, který předpis vydal:	Národní výbor hl. m. Prahy
číslo předpisu:	4/1982
datum platnosti předpisu:	27. 5. 1982
datum účinnosti předpisu:	1. 9. 1982

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Hlavní město Praha
okres:	Hlavní město Praha
obec s rozšířenou působností:	..
obec s pověřeným obecním úřadem:	..
obec (městská část):	Praha 6, Praha-Suchdol
katastrální území:	Sedlec

Příloha č. M1:

Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Katastrální území: 770041 SEDLEC

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
107/1		ostatní plocha	nepločná půda	18059	18059
225/1		trvalý travní porost		2898	2898
233		ostatní plocha	nepločná půda	9025	9025
234		zahradka		501	501
551/1		ostatní plocha	dráha	69650	12065
Celkem					42548

Katastrální území: 729981 SUCHDOL

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
2289/1		lesní pozemek		12084	12084
2289/2		lesní pozemek		157	157
2289/3		lesní pozemek		143	143
2419		ostatní plocha	dráha	30823	30823
Celkem					43207

Celková zjištěná výměra ZCHÚ je 8,5755 ha, neodpovídá rozloze 7,4764 ha podle vyhlášky.

Ochranné pásmo:

Katastrální území: 770041 SEDLEC

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)
106/1		lesní pozemek		17351	17351
106/2		ostatní plocha	ostatní komunikace	42	42
107/2		ostatní plocha	nepločná půda	550	550
107/3		zastavěná plocha a nádvoří		25	25
217/1		lesní pozemek		8301	8301
218		ostatní plocha	jiná plocha	2069	2069
219		ostatní plocha	jiná plocha	394	394
220		lesní pozemek		251	251
221		lesní pozemek		3215	3215
223/1		ostatní plocha	jiná plocha	758	758
223/2		zastavěná plocha a nádvoří		24	24
224/1		zahradka		11863	11863
224/2		ostatní plocha	jiná plocha	450	450
224/7		zastavěná plocha a nádvoří		25	25

224/11		zastavěná plocha a nádvoří		25	25
224/13		zastavěná plocha a nádvoří		25	25
225/2		trvalý travní porost		721	721
226/2		zastavěná plocha a nádvoří		25	25
226/4		zastavěná plocha a nádvoří		25	25
226/9		zastavěná plocha a nádvoří		26	26
226/10		zastavěná plocha a nádvoří		28	28
226/13		zastavěná plocha a nádvoří		28	28
226/16		zastavěná plocha a nádvoří		25	25
226/17		zastavěná plocha a nádvoří		25	25
226/20		zastavěná plocha a nádvoří		24	24
226/23		zastavěná plocha a nádvoří		26	26
226/24		zastavěná plocha a nádvoří		24	24
226/25		zastavěná plocha a nádvoří		24	24
226/26		zastavěná plocha a nádvoří		24	24
226/27		zastavěná plocha a nádvoří		26	26
226/28		zastavěná plocha a nádvoří		26	26
226/29		zastavěná plocha a nádvoří		25	25
226/31		zastavěná plocha a nádvoří		24	24
226/34		zastavěná plocha a nádvoří		26	26
226/35		zastavěná plocha a nádvoří		27	27
226/37		zastavěná plocha a nádvoří		25	25
226/39		zastavěná plocha a nádvoří		25	25
226/40		zastavěná plocha a nádvoří		26	26
226/46		zastavěná plocha a nádvoří		25	25
226/48		zastavěná plocha a nádvoří		26	26
226/50		zastavěná plocha a nádvoří		26	26

226/53		zastavěná plocha a nádvoří		25	25
226/54		zastavěná plocha a nádvoří		24	24
226/59		zastavěná plocha a nádvoří		25	25
226/60		zastavěná plocha a nádvoří		26	26
226/61		zastavěná plocha a nádvoří		26	26
226/62		zastavěná plocha a nádvoří		25	25
226/63		zastavěná plocha a nádvoří		25	25
226/64		zastavěná plocha a nádvoří		25	25
226/67		zastavěná plocha a nádvoří		24	24
226/68		zastavěná plocha a nádvoří		25	25
226/71		zastavěná plocha a nádvoří		25	25
226/72		zastavěná plocha a nádvoří		25	25
226/73		zastavěná plocha a nádvoří		25	25
226/74		zastavěná plocha a nádvoří		25	25
226/75		zastavěná plocha a nádvoří		26	26
226/77		zastavěná plocha a nádvoří		24	24
226/79		zastavěná plocha a nádvoří		25	25
226/80		zastavěná plocha a nádvoří		26	26
226/82		zastavěná plocha a nádvoří		25	25
226/86		zastavěná plocha a nádvoří		27	27
226/89		zastavěná plocha a nádvoří		35	35
232		zahrada		3683	3683
235/1		ovocný sad		18596	18596
235/3		zastavěná plocha a nádvoří		26	26
235/5		zastavěná plocha a nádvoří		26	26
235/7		zastavěná plocha a nádvoří		29	29
235/18		zastavěná plocha a nádvoří		25	25

235/26		zastavěná plocha a nádvoří		25	25
Celkem					69648

Katastrální území: 729981 SUCHDOL

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)
2286/1		orná půda		17732	17732
2286/2		ostatní plocha	jiná plocha	1037	1037
2286/3		ostatní plocha	ostatní komunikace	713	713
2286/4		orná půda		25407	25407
2286/6		zastavěná plocha a nádvoří		24	24
2286/8		orná půda		62	62
2286/9		orná půda		41	41
2287		zastavěná plocha a nádvoří		45	45
2288/1		ovocný sad		6832	6832
2288/2		zahrada		1229	1229
2288/3		ovocný sad		4555	4555
Celkem					57677

Celková zjištěná výměra OP ZCHÚ je 12,7325 ha, neodpovídá rozloze 16,7724 ha podle vyhlášky.

Příloha č. M2:

Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	1,2384	2,9668		
vodní plochy			zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	
trvalé travní porosty	0,2898	0,0721		
orná půda		4,6925		
ostatní zemědělské pozemky	0,0501	4,3075		
ostatní plochy	6,9972	0,5463	neplodná půda	2,7084
			ostatní způsoby využití	4,2888
zastavěné plochy a nádvoří		0,1473		
plocha celkem	8,5755	12,7325		

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park: ---
chráněná krajinná oblast: ---
jiný typ chráněného území: Přírodní park Šárka-Lysolaje

Natura 2000

ptačí oblast: --- .....
evropsky významná lokalita: CZ0110154 Kaňon Vltavy u Sedlece

Příloha č. M1:

Orientační mapa s vyznačením území

1.6 Kategorie IUCN

III – přírodní památka nebo prvek
podle Digitálního registru Ústředního seznamu ochrany přírody

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Výchozy proterozoických hornin na levém břehu kaňonovitého údolí Vltavy, významná společenstva skal, teplomilné skalní stepi a křoviny s výskytem chráněných a ohrožených druhů.

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. ekosystémy

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	popis ekosystému
T3.1 Skalní vegetace s kostřavou sivou (<i>Festuca pallens</i>)	13	Reprezentativně je v přírodní památce vytvořeno společenstvo hercynské skalní vegetace s kostřavou sivou (svaz <i>Alyssso-Festucion pallentis</i>), tzn. vegetace výslunných, většinou jižně orientovaných skalních výchozů i strmých skalních stěn. Porosty jsou často rozvolněnější a výrazně v nich dominuje kostřava sivá (<i>Festuca pallens</i>). Tvoří velkou část svahů nad tratí. Pro území Sedleckých skal je toto společenstvo možné identifikovat v těchto asociacích. Především se jedná o tařicovou vegetaci silikátových skal (asociace <i>Festuco pallentis-Aurinietum saxatilis</i> , syn. <i>Alyssso saxatilis-Festucetum pallentis</i>). Jde o dlouhodobě stabilní vegetaci skalních stěn. A dále kostřavová vegetace středočeských a severočeských minerálně bohatých skal (asociace <i>Seselio ossei-Festucetum pallentis</i>). Na území Sedleckých skal roste vždy na málo zvětralém skalním podkladu, bez drobného štěrku a suti a bez obohacení allochtonním materiálem spraší. Některá jeho ochuzená společenstva tvoří přechod ke společenstvům acidofilní skalní stepi svazu <i>Hyperico-Scleranthion perennis</i> . A nakonec skalní vegetace s česnekem šerým horským (asociace <i>Sedo albi-Allietum montani</i>) je na území Sedleckých skal rozšířena pouze na menších plochách, kde v proterozoických břidlicích místy vystupuje vápnitá žíla.	a
T3.3D Úzkolisté suché trávníky - porosty bez význačného výskytu vstavačovitých	20	Ve vrcholových částech, na místech s hlubším půdním profilem, je zastoupeno společenstvo úzkolistých suchých trávníků (svaz <i>Festucion valesiaceae</i>). Jedná se o společenstva sekundárního původu, vzniklých na místech původních teplomilných doubrav a dlouhodobě udržovaných pastvou, zejména ovcí a koz. Pro území Sedleckých skal je toto společenstvo možné identifikovat ve dvou asociacích: společenstvo středočeských a severočeských skalních stepí s kostřavou walliskou (asociace <i>Erysimo crepidifolii-Festucetum valesiaceae</i>). Diagnostický druh tohoto typu	a

		společenstva - trýzel škardolistý (<i>Erysimum crepidifolium</i>) je v porovnání s pravým břehem Vltavy méně častý a společenstvo stepních pastvin s kostřavou walliskou a kavylem vláskovitým (asociace <i>Festuco valesiaceae-Stipetum capillatae</i>). Objevuje se na hluboké půdě na vápnité sprašové návěži, pouze na severním konci Sedleckých skal. Charakteristický je v Sedleckých skalách výskyt xerofilních stepních druhů, jako je jahodník trávnice (<i>Fragaria viridis</i>), šalvěj luční (<i>Salvia pratensis</i>), hlaváč bledožlutý (<i>Scabiosa ochroleuca</i>), tužebník obecný (<i>Filipendula vulgaris</i>), kavyl Ivanův (<i>Stipa pennata</i>), řepík lékařský (<i>Agrimonia eupatoria</i>) nebo bojínek tuhý (<i>Phleum phleoides</i>). Nejčastější výskyt tohoto typu společenstva je právě na spraších, jinak se objevuje na slinitých sedimentech nebo na černozemích.	
T3.4D Širokolisté suché trávníky bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)	20	Velmi ojedinělý je na poměry dolního Povltaví výskyt subkontinentálních širokolistých suchých trávníků (svaz <i>Cirsio-Brachypodium pinnati</i>). Jsou to typicky druhotná společenstva na hlubší půdě, obvykle na zazemněné suti, na místech hlinitých náplavů starých říčních teras apod. Jde o vegetaci, která vznikla na místě dřívějších dubohabřin a teplomilných doubrav, vzácně i bučin nebo roklinových lesů. Dosud zachovalá společenstva lze zařadit mezi širokolisté válečkové trávníky teplých oblastí (asociace <i>Scabioso ochroleucae-Brachypodium pinnati</i>). Jsou to zapojené i rozvolněné trávníky s dominancí válečky prapořité (<i>Brachypodium pinnatum</i>), vzácněji ostrice nízké (<i>Carex humilis</i>) a kostřavy žlábkaté (<i>Festuca rupicola</i>). Obvykle jsou tato společenstva nápadná přítomností pastevních druhů a druhů indikujících těžší vápnité půdy.	a
T6.1 Acidofilní vegetace efemér a sukulentů	1	Lokálně se na místech skalních výchozů kyselých hornin uplatňuje acidofilní vegetace mělkých půd (svaz <i>Hyperico perforati-Scleranthion perennis</i>), konkrétně vegetace skalních výchozů s chmerkem vytrvalým (asociace <i>Polytricho piliferi-Scleranthetum perennis</i>). Kubíková & Molíková (1980) uvádějí, že toto společenstvo na Sedleckých skalách v typické formě nebylo zaznamenáno zřejmě z důvodu, že Sedlecké skály jsou poměrně málo navštěvovány a vrcholové plošiny málo erodovány a dříve uváděné porosty tohoto společenstva přešly sukcesním vývojem na bohatší společenstva skalních stepí.	a

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*) jsou označena prioritní stanoviště a druhy)

c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ (viz i kap. 3.4)

Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu

A. typy přírodních stanovišť

kód a název typu přírodního stanoviště	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis biotopu typu přírodního stanoviště
6190 Panonské skalní trávníky (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>)	20	Zahrnuje biotop T3.1 Skalní vegetace s kostřavou sivou (<i>Festuca pallens</i>). Objevuje se na výchozech skal, skalních stěnách, skalnatých svazích a ostrožnách. Na výslunnějších svazích, kde je větší výkyv teplot, roste <i>Festuca pallens</i> . Porosty jsou velmi reprezentativní s velkým spektrem vzácných a chráněných druhů.
6210 Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnatých podložích (<i>Festuco-Brometalia</i>)	17	Suché trávníky reprezentují dva typy biotopů: T3.3D Úzkolisté suché trávníky - porosty bez význačného výskytu vstavačovitých a T3.4D Širokolisté suché trávníky bez význačného výskytu vstavačovitých a bez jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>). Objevují se na mírnějších svazích, s mělkým půdním horizontem, ale i na hlubších půdách. Jsou velmi reprezentativní, s větším množstvím diagnostických druhů a druhů vzácných a chráněných.
8230 Pionýrská vegetace silikátových skal (<i>Sedo-Scleranthion</i> , <i>Sedo albi-Veronicetum dillenii</i>)	1	Vegetace zastoupená biotopem T6.1 Acidofilní vegetace efemér a sukulentů. Jedná se o maloplošné výskyty v místech skalních plošin a skalních terásek. V rozvolněné vegetaci se daří některým acidofilním efemérům (<i>Arabidopsis thaliana</i> , <i>Veronica dillenii</i>), stejně jako efemeroidům (<i>Gagea bohemica</i> , <i>Poa bulbosa</i>).

Nomenklatura vegetačních jednotek byla sjednocena podle prací Chytrý (2007), Chytrý (2009) a Chytrý & kol. (2010).

1.8 Cíl ochrany

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
6190 Panonské skalní trávníky (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>)	zabránit sukcesí (redukce křovin)	<i>rozloha ekosystému (min. 20% rozlohy ZCHÚ)</i> <i>rozloha roztroušených křovin do 5-10%</i>
6210 Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnitých podložích (<i>Festuco-Brometalia</i>)	zabránit sukcesí (redukce křovin) podpora druhové skladby stepí pastvou, v zapojenějších porostech zejména při horní hraně také kosením (spojené s omezováním ovsíku časnou sečí)	<i>rozloha ekosystému (min. 17% rozlohy ZCHÚ)</i> <i>v lučních porostech potlačení ovsíku</i> <i>rozloha roztroušených křovin do 5-10%</i> <i>přítomnost vzácných druhů (zárazy, hlaváček jarní)</i>
8230 Pionýrská vegetace silikátových skal (<i>Sedo-Scleranthion, Sedo albi-Veronicetum dillenii</i>)	zabránit sukcesí (redukce křovin) zachování a podpora rozvolněných ploch (ideálně pastvou)	<i>rozloha ekosystému (min. 1% rozlohy ZCHÚ)</i> <i>rozloha roztroušených křovin do 5-10%</i>

Cílem ochrany území by mělo být zabránění sukcesním pochodům, tedy zarůstání území křovinami a lesními porosty, podpořit druhovou skladbu luk pravidelnou péčí (kosením, pastvou), podpořit druhovou pestrost stanovišť různými a časově odstupňovanými managementovými zásahy: kosení mozaikovitě s časovým odstupem, kosení a pastvu provádět v období plánu péče v různých termínech (čímž se zabrání selekčnímu tlaku na vybrané druhy rostlin a živočichů).

Obecné doporučení pro management (Chochel 2024):

Z hlediska teplomilného hmyzu je třeba dbát na udržování chudých stepních trávníků (pastva, ale i např. vypalování) a minimalizovat zarůstání křovinami.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Popis, obecná charakteristika

2.1.1.A Geologie a pedologie

Podloží oblasti zájmového území je tvořeno sledem střídajících se drob a břidlic kralupsko-zbraslavské skupiny svrchního proterozoika vycházejících v přirozených skalních výchozech a v zářezu železniční trati. Břidlice jsou slabě oblastně přeměněny ve stadiu slabé kontaktní metamorfózy. Na horní hranu skal místy zasahují spraše (Kříž in KUBÍKOVÁ & kol. 2005).

Převažujícím půdním typem bioregionu (CULEK 1996) jsou karbonátové černozemě na spraších. Typické kambizemě se vyskytují v úzkých pruzích na svazích údolí Vltavy a jejích přítoků a na svazích podél potoků. Na strmějších skalnatých svazích přecházejí tyto půdy až do rankerů. Na zbytečných teras jsou vyvinuty arenické kambizemě s tendencí k podzolizaci. Zejména ve vyšší a vlhčí jižní části jsou zastoupeny ostrovy hnědozemí na spraších.

Ze Sedleckých skal je popsán ranker a protoranker, na spraši černozem, na sutích ranker až středně úživné kambizemě

2.1.1.B Klimatické poměry

Klimaticky (Quitt 1971) je studovaná plocha řazena do teplé oblasti T2. Vybrané klimatické ukazatele zájmového území jsou uvedeny v tabulce 1.

Tab. 1. Vybrané klimatické charakteristiky:

Klimatické charakteristiky	Hodnota
Počet letních dnů	50–60
Počet dnů s průměrnou teplotou 10°C a více	160–170
Počet mrazových dnů	100–110
Počet ledových dnů	30–40
Průměrná teplota v lednu	-2– -3
Průměrná teplota v červenci	18–19
Průměrná teplota v dubnu	8–9
Průměrná teplota v říjnu	7–9
Průměrný počet dnů se srážkami 1 mm a více	90–100
Srážkový úhrn ve vegetačním období	350–400
Srážkový úhrn v zimním období	200–300
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	40–50
Počet dnů zamračených	120–140
Počet dnů jasných	40–50

2.1.1.C Geomorfologie a reliéf

Lokalita chráněného území Sedlecké skály se nachází v severní části Prahy, na levém břehu Vltavy, mezi městskými částmi Suchdol a Sedlec. Tvoří je mohutné skalní defilé s převýšením přibližně 70 metrů (nadmořská výška se pohybuje mezi 190 a 262 m n.m.

Podle geomorfologického členění ČR (Demek & Mackovčín 2006) náleží zájmová oblast k provincii Česká vysočina, k soustavě Poberounská soustava, která je zde reprezentována Brdskou podsoustavou, celkem Pražská plošina, podcelkem Kladenská tabule a okrskem Turská plošina. Tuto jednotku charakterizuje členitá pahorkatina v povodí Vltavy, na proterozoických drobách, břidlicích a prachovcích se silicity (bulžňníky) a bazalty (spility), s hluboce zaříznutými údolími Vltavy a přítoků a staropleistocénními říčními terasami Vltavy, místy se sprašovými pokryvy a závějemi.

Podle biogeografického členění České republiky (Culek & kol. 2013) je území součástí Řípského bioregionu (1.2), který je tvořen nížinnou tabulí na severozápadě středních Čech, zabírá převážnou část Dolnooharské tabule a západní část Pražské plošiny; má protáhlý tvar ve směru SZ–JV a plochu 1643 km². Je tvořen mírně zvlněnou plošinou ukloněnou od jihozápadu k severovýchodu, rozčleněnou systémem údolních zářezů, které jsou v křídové části většinou měkce modelované a poměrně mělké, zatímco tam, kde vystupuje proterozoikum, jsou svahy strmé a skalnaté a údolí mají ráz kanonů (např. údolí Vltavy od Prahy po Kralupy). Reliéf má charakter členité pahorkatiny s výškovou členitostí 75–100 m, výjimečně až přes 150 m (Šebín, západní břeh Vltavy v Praze). Typická výška bioregionu je 170–330 m, jižně od Prahy pak až 400 m.

2.1.2 Biota

2.1.2.A Fytogeografie

Řešené území leží v termofytiku, ve fytogeografickém okrese 9. Dolní Povltaví (Skalický in HEJNÝ & SLAVÍK 1988).

Tento okres je součástí extrazonální oblasti teplomilné vegetace a květeny (převážně submeridionálního vegetačního pásma) v rámci temperátního pásma. Jako oblast termofytika zaujímá území převážně části planárního a kolinního stupně. Sem patří starosídelní oblast, kde došlo od neolitu k trvalému odlesnění, a tak ke konzervaci stepních půd a nelesní vegetace a flóry. Toto území se téměř kryje s rozšířením vápnitých spraší.

Podíl termofytů a mezofytů je rozdílný. Vegetační stupeň je kolinní (relativně kontinentální a srážkově nedostatkový), přičemž se převážně jedná o svažité reliéf krajiny. Silikátový podklad převažuje nad bazickým. Převažují půdy vázané na skalnatý podklad nad sprašemi, půdy jsou živné a současně chudé. Je to kulturní, obdělávaná krajina a současně krajina s výchozy skal.

2.1.2.B Potenciální přirozená vegetace území

Pojem potenciální přirozená vegetace znamená vegetaci, která by pokrývala území v případě, že by nebylo ovlivněno činností člověka. Mapovaná skladba vegetace je optimálním cílovým stavem, který je v rovnováze s abiotickými podmínkami prostředí, proto jde o výchozí data pro návrh druhové skladby dřevin pro přírodě blízké lesní porosty.

Rekonstrukci přirozené vegetace na území Hlavního města Prahy provedli MORAVEC, NEUHÄUSL & al. (1991). Podle nich by se na skalnatých východně orientovaných svazích chráněného území v největší míře vyskytovala tařicová skalní společenstva (*Alyso-Festucion pallentis* Moravec 1967). Na plošině městské části Suchdol by rostla lipová doubrava (*Tilio-Betuletum* Passarge 1957). Při severní hranici přírodní památky by se nacházela černýšová dubohabřiná biková (*Melampyro nemorosi-Carpinetum luzuletosum* Passarge 1953 /Neuhäusl 1982/). V jižní části by na tařicová skalní společenstva navazovala biková doubrava (*Luzulo albidiae-Quercetum* – LzQ).

2.1.2.C Rostliny a vegetace

Mezi nejzajímavější typy vegetace patří skalní výchozy, stepní terásky nebo stepi s velmi mělkou vrstvou půdy. Ve vrcholových částech, na místech s hlubším půdním profilem, je zastoupeno **společenstvo úzkolistých suchých trávníků** (svaz *Festucion valesiaceae*). Jedná se o společenstva sekundárního původu, vzniklých na místech původních teplomilných doubrav a dlouhodobě udržovaných pastvou, zejména ovci a koz. Pro území Sedleckých skal je toto společenstvo možné identifikovat ve dvou asociacích: společenstvo středočeských a severočeských skalních stepí s kostřavou walliskou (asociace *Erysimo crepidifolii-Festucetum valesiaceae*). Diagnostický druh tohoto typu společenstva - trýzel škardolistý (*Erysimum crepidifolium*) je v porovnání s pravým břehem Vltavy méně častý a společenstvo stepních pastvin s kostřavou walliskou a kavylem vláskovitým (asociace *Festuco valesiaceae-Stipetum capillatae*). Objevuje se na hluboké půdě na vápnité sprašové návěži, pouze na severním konci Sedleckých skal. Charakteristický je v Sedleckých skalách výskyt xerofilních stepních druhů, jako je jahodník trávnice (*Fragaria viridis*), šalvěj luční (*Salvia pratensis*), hlaváč bledožlutý (*Scabiosa ochroleuca*), tužebník obecný (*Filipendula vulgaris*), kavyl Ivanův (*Stipa pennata*), řepík lékařský (*Agrimonia eupatoria*) nebo bojínek tuhý (*Phleum phleoides*). Nejčastější výskyt tohoto typu společenstva je právě na spraších, jinak se objevuje na slinitých sedimentech nebo na černozemích.

V časném jaře je na většině výslunných stráních s rozvolněnou vegetací, na silikátových skalních výchozech, přítomná **teplomilná acidofilní vegetace jarních efemér** (svaz *Arabidopsion thalianae*). Mimo efemérních druhů se v této vegetaci dobře uplatňují také sukulentní druhy, mechorosty a lišejníky. Charakteristickou vegetační jednotkou je teplomilná acidofilní vegetace efemérních rozrazilů (asociace *Festuco-Veronicetum dillenii*, pod kterou je řazena i dříve popsána asociace *Gageo bohemicae-Veronicetum dillenii*). Diagnostickými druhy asociace jsou křivavec český (*Gagea bohemica*), rozrazil Dilleniův (*Veronica dillenii*), huseniček rolní (*Arabidopsis thaliana*), osívka jarní (*Erophila verna*), chmerek vytrvalý (*Scleranthus perennis*) a lišejníky.

Reprezentativně je v přírodní památce vytvořeno **společenstvo hercynské skalní vegetace s kostřavou sivou** (svaz *Alyso-Festucion pallentis*), tzn. vegetace výslunných, většinou jižně orientovaných skalních výchozů i strmých skalních stěn. Porosty jsou často rozvolněnější a výrazně v nich dominuje kostřava sivá (*Festuca pallens*). Tvoří velkou část svahů nad tratí. Pro území Sedleckých skal je toto společenstvo možné identifikovat v těchto asociacích. Především se jedná o tařicovou vegetaci silikátových skal (asociace *Festuco pallentis-Aurinetum saxatilis*, syn. *Alyso saxatilis-Festucetum pallentis*). Jde o dlouhodobě stabilní vegetaci skalních stěn. A dále kostřavová vegetace středočeských a severočeských minerálně bohatých skal (asociace *Seselio ossei-Festucetum pallentis*). Na území Sedleckých skal roste vždy na málo zvětralém skalním podkladu, bez drobného štěrku a suti a bez obohacení allochtonním materiálem spraší. Některá jeho ochuzená společenstva tvoří přechod ke společenstvům acidofilní skalní stepi svazu *Hyperico-Scleranthion perennis*. A nakonec skalní

vegetace s česnekem šerým horským (asociace *Sedo albi-Allietum montani*) je na území Sedleckých skal rozšířena pouze na menších plochách, kde v proterozoických břidlicích místy vystupuje vápnitá žíla.

Velmi ojedinělý je na poměry dolního Povltaví výskyt **subkontinentálních širokolistých suchých trávníků** (svaz *Cirsio-Brachypodium pinnati*). Jsou to typicky druhotná společenstva na hlubší půdě, obvykle na zazemněné suti, na místech hlinitých náplavů starých říčních teras apod. Jde o vegetaci, která vznikla na místě dřívějších dubohabřin a teplomilných doubrav, vzácně i bučin nebo roklinových lesů. Dosud zachovalá společenstva lze zařadit mezi širokolisté válečkové trávníky teplých oblastí (asociace *Scabioso ochroleucae-Brachypodium pinnati*). Jsou to zapojené i rozvolněné trávníky s dominancí válečky prapořité (*Brachypodium pinnatum*), vzácněji ostřice nízké (*Carex humilis*) a kostřavy žlábkaté (*Festuca rupicola*). Obvykle jsou tato společenstva nápadná přítomností pastevních druhů a druhů indikujících těžší vápnitě půdy.

Lokálně se na místech skalních výchozů kyselých hornin uplatňuje **acidofilní vegetace mělkých půd** (svaz *Hyperico perforati-Scleranthion perennis*), konkrétně vegetace skalních výchozů s chmerkem vytrvalým (asociace *Polytricho piliferi-Scleranthetum perennis*).

Vzácně, v menších plochách v jižní části přírodní památky, se vyskytují společenstva **suchých bylinných lemů** (svaz *Geranion sanguinei*) s typickými druhy, jako je kakost krvavý (*Geranium sanguineum*) a třemdava bílá (*Dictamnus albus*) – konkrétně lemy s třemdavou bílou (asociace *Geranio sanguinei-Dictamnetum albae*).

Z lesních společenstev se na jednotlivých plochách Sedleckých skal vyskytují porosty keřovitých dubů s podrostem teplomilných keřů a bylin, které lze označit jako **zakrslou teplomilnou doubravu** svazu *Quercion pubescenti-petraeae*. Obvykle se jedná o porosty zařaditelné ke společenstvu asociace *Cynancho-Quercetum*. Součástí porostů zejména v severní části přírodní památky jsou druhotné lesní porosty s borovicí lesní, lískou obecnou a dalšími vysázenými dřevinami.

Podrobný botanický průzkum Sedleckých skal prováděl Hrčka (2010). Přitom byl potvrzen výskyt celkem 275 druhů cévnatých rostlin, z tohoto počtu bylo 49 druhů vedeno v Černém a červeném seznamu cévnatých rostlin. V kategorii silně ohrožených druhů to byly křivatec český (*Gagea bohemica*), modřelec tenkokvětý (*Muscari tenuiflorum*), koniklec luční český (*Pulsatilla pratensis* subsp. *bohemica*), křivatec vstřícniolistý (*Gagea transversalis*) a křivatec rolní (*Gagea villosa*).

Křivatec český (*Gagea bohemica* subsp. *bohemica*) byl aktuálním průzkumem nalezen ve velké části přírodní památky při horních hranách hřbítků v neuzavřené vegetaci, celkem bylo zaměřeno a napočítáno přibližně 1420 kvetoucích rostlin a populaci křivatece českého na Sedleckých skalách je proto možné hodnotit jako velmi bohatou a významnou.

Ze silně ohrožených druhů byl dále nalezen modřelec tenkokvětý (*Muscari tenuiflorum*) – v Sedleckých skalách byl pozorován v severní polovině území, v bohatých a vitálních populacích v horních partiích hřbítků. Koniklec luční český (*Pulsatilla pratensis* subsp. *bohemica*) je na území Sedleckých skal spíše vzácným druhem – napočítáno zde bylo do 100 kvetoucích lodyh v několika málo mikrolokalitách. Není, ale vyloučen další výskyt v nepřístupných částech skal a na nepřístupných skalních teráskách.

U křivatece vstřícniolistého (*Gagea transversalis*) bylo pozorováno pouze několik rostlin při kraji plošinky skalního hřbítku, jednalo se o první nález v území. Křivatec rolní (*Gagea villosa*) rostl dříve převážně jako plevel na polích, ze kterých vlivem změn zemědělského hospodaření (především pak hlubokou orbou) již vymizel. V přírodní památce Sedlecké skály byl nalezen ve střední části území, při severní straně skalního hřbítku v místech po vyřezaných křovinách (a s větší vrstvou opadu). Velmi početná populace, jednalo se o první nález v území.

V kategorii ohrožených druhů byly zjištěny běložárka liliovitá (*Anthericum liliago*), hvězdnice zlatovlásek (*Aster linosyris*), chrpa chlumní (*Centaurea triumfettii*), plamének přímý

(*Clematis recta*), třemdava bílá (*Dictamnus albus*), kavyl Ivanův (*Stipa pennata*), řebříček sličný (*Achillea nobilis*), rožec pětimužný (*Cerastium semidecandrum*), pcháč bělohlavý (*Cirsium eriophorum*), trýzel škardolistý (*Erysimum crepidifolium*), jestřábník hadincovitý (*Hieracium echinoides*), netřesk výběžkatý (*Jovibarba globifera* subsp. *globifera*), locika vytrvalá (*Lactuca perennis*), tolíce nejmenší (*Medicago minima*), strdivka zbarvená (*Melica picta*) a silenka ušnice (*Silene otites*). V kategorii druhů vyžadujících další pozornost byly zaznamenány tařice skalní Arduinova (*Aurinia saxatilis* subsp. *arduinii*), dřín jarní (*Cornus mas*), česnek šerý horský (*Allium senescens* subsp. *montanum*), kerblík třebule štětínoplodý (*Anthriscus cerefolium* subsp. *trichosperma*), dříšťál obecný (*Berberis vulgaris*), ostřice nízká (*Carex humilis*), skalník celokrajný (*Cotoneaster integerrimus*), pýr prostřední (*Elytrigia intermedia*), kostřava sivá (*Festuca pallens*), kostřava walliská (*Festuca valesiaca*), kakost krvavý (*Geranium sanguineum*), jestřábník bledý (*Hieracium schmidtii*), strdivka sedmihradská (*Melica transsilvanica*), pipla osmahlá (*Nonea pulla*), mák polní (*Papaver argemone*), hvozdíček prorostlý (*Petrorhagia prolifera*), mochna písečná (*Potentilla arenaria*), rozrazil klasnatý (*Pseudolysimachion spicatum*), hrušeň polnička (*Pyrus pyraeaster*), sesel sivý (*Seseli osseum*), jeřáb muk (*Sorbus aria*), koleneček Morisonův (*Spergula morisonii*), mateřídouška panonská (*Thymus pannonicus*), mateřídouška časná (*Thymus praecox*), jetel alpský (*Trifolium alpestre*), jilm habrolistý (*Ulmus minor*) a rozrazil Dillenův (*Veronica dillenii*).

Z druhů chráněných zákonem stojí za zmínku ještě výskyt bělozářky liliovitě (*Anthericum liliago*), ta je v přírodní památce vzácným druhem – pozorována byla pouze v jižní části území. Hvězdnice zlatovlásek (*Aster linosyris*) byla pozorována v nejsevernější části území. Chrpa chlumní (*Centaurea triumfettii*) má plošně omezený výskyt, roste zde pouze jako druh roztroušený až vzácný. Plamének přímý (*Clematis recta*) v Sedleckých skalách doposud nebyl uváděn, jednalo se tak o první nález v území. Pozorován byl pouze v jižní část přírodní památky, kde byl jeho výskyt (i nález) podpořen odstraněním křovin v horních partiích skalního hřbitku, bohatě kvete, několik desítek rostlin. Třemdava bílá (*Dictamnus albus*) je v Sedleckých skalách spíše vzácná až velmi vzácná – vzhledem k úpravám železničního koridoru typická lemová společenstva téměř chybí. Kavyl Ivanův (*Stipa pennata*) byl zaznamenán jako velmi vzácný, pouze v severní polovině území.

Průzkumu květeny Sedleckých skal se mj. věnovali Kubíková & Molíková (1981) a Hřčka (2010). Součástí plánu péče je také orientační botanický průzkum území (Hřčka 2024). Jinak se v posledních desítkách let jednalo pouze o dílčí zprávy o výskytu některého druhu nebo např. sledování vlivu pastvy na vegetaci. Průzkum byl prováděn ještě v souvislosti s renovací železničního biokoridoru, při kterém došlo k zajištění skal nad tratí a není vyloučeno, že také ještě v souvislosti s přípravou severního obchvatu Prahy. Nomenklatura cévnatých rostlin byla sjednocena podle práce Kaplan & kol. (2019).

2.1.2.D Živočichové

Na základě aktuálně provedeného entomologického průzkumu (Chochel 2024) lze území hodnotit jako perspektivní z hlediska výskytu teplomilného hmyzu a také z hlediska prováděné péče. Zjištěno bylo fungující společenstvo bezobratlých, které definuje reprezentativní stav plochy přírodní památky, místy i plošný výskyt nevyhraněných (mezofilních) kobylek, jako je zejména *Pholidoptera griseoptera*. Z hlediska výskytu bezobratlých hraje významnou roli to, že přírodní památka zahrnuje pouze malé území, které je snadno degradovatelné s ohledem na rozpínavost mezofilních druhů (na xerothermní stanoviště přímo navazují louky, mezofilní porosty a severozápadně i rozsáhlé ruderalní biotopy).

V rámci sezónního průzkumu bezobratlých byl v daném území zjištěn výskyt 23 druhů rovnokřídlých. Z celkového výčtu je pak třeba vyzdvihnout výskyt tří druhů nespádajících do žádné z ochranných kategorií. V případě *Oedipoda caerulescens* jde o stepní druh saranče s vazbou na drobné plochy s absencí bylinného krytu v ploše suchých luk a trávníků. Této saranči jednoznačně vyhovuje nastavený způsob managementu spočívající v pravidelném kosení. Kobyly *Oecanthus pellucens*, *Phaneroptera falcata* a *Platycleis albopunctata* představují dříve vzácné, nyní však hojně a plošně rozšířené středočeské druhy, které jsou deštníkovými druhy křovitých facií a vysokostébelných suchých exponovaných luk, což charakterizuje spíše okrajové biotopy a sekundární obrosty ze strany od železniční tratě.

Skupině rovnokřídlých se věnoval také Marhoul v roce 2014 (in Marhoul & kol. 2018), který v území našel 13 zástupců rovnokřídlých (*Orthoptera*), konkrétně druhy cvrček lesní (*Nemobius sylvestris*), cvrčivec révový (*Oecanthus pellucens*), kobylka bělopruhá (*Leptophyes albopunctata*), kobylka dlouhokřídlá (*Conocephalus fuscus*), kobylka křídlatá (*Phaneroptera falcata*), kobylka křovištní (*Pholidoptera griseoptera*), kobylka šedá (*Platycleis albopunctata*), kobylka zelená (*Tettigonia viridissima*), saranče dlouhokřídlá (*Chorthippus brunneus*), saranče lesní (*Chorthippus vagans*), saranče měnlivá (*Chorthippus biguttulus*), saranče modrokřídlá (*Oedipoda caerulescens*) a saranče štíhlá (*Chorthippus mollis*). Ani jeden druh není evidován v červeném seznamu ohrožených druhů (Hejda & kol. 2017).

Z hlediska blanokřídlých jde o relativně problematickou skupinu, a to jak s ohledem na jejich ekologii, kdy existuje celá řada unikátních parazitických vazeb, v nichž figurují často parazité parazitů – vše v rámci řádu, tak i na sezónu, která je u řady z nich velmi krátká a kdy je problematické zastihnout samčí jedince, jejichž determinace bývá snazší, ale zároveň se často v rámci pohlaví jeví jako zcela odlišné druhy. Celé spektrum je pak rozprostřené napříč celou sezónou a vyžaduje tak komplexní, několikaletý průzkum pro inventarizaci celé skupiny, která jen v rámci Prahy zahrnuje přes 900 taxonů. V rámci průzkumu, který si kladl hlavně ambici na zastižení ochranně významných druhů, bylo v PP Sedlecké skály zaznamenáno 74 druhů, které navíc tvoří skupinu zasluhující podrobnější průzkum, protože zjištěná data rozhodně nepředstavují vyčerpávající seznam a nálezy naznačují velké množství druhů s reliktní vazbou na stepní lokality.

V rámci pochůzek byla sbírána i namátková data z jiných skupin. S ohledem na široký záběr však následující výčet uvádí jen ochranně významné druhy. Prakticky žádný z nalezených ochranně významných druhů však neaspiruje na nutnost jakékoliv úpravy managementu území. Bylo zaznamenáno 63 druhů brouků, převážně z čeledi *Carabidae*, z nichž na 3 se vztahuje zákonná ochrana. Dále byla nalezena kriticky ohrožená kudlanka nábožná.

Při aktuálním průzkumu byla zjištěna poměrně významná diverzita motýlů, a to v podobě 203 taxonů, z nichž je 35 řazeno do červeného seznamu a 7 patří mezi druhy, na něž se vztahuje zákonná ochrana – většina z ochranně významných vykazuje výraznou vazbu právě na stepní a skalní společenstva, a to buď na otevřené plochy nebo na exponované lesní lemy. Diverzita je podmíněna i pestrostí biotopů v okolí. Získaná data mohou být zkreslena nepříznivými podmínkami (sucho a teplo) v letních měsících. Ze zajímavějších druhů motýlů si zaslouží pozornost tyto druhy: okáč kluběnkový (*Erebia aethiops*), bourovec ovocný (*Gastropacha quercifolia*), bourovec jetelový (*Lasiocampa trifolii*), soumračník podobný (*Pyrgus armoricanus*), soumračník mochnový (*Pyrgus serratulae*), zelenáček trnkový (*Rhagades pruni*), přástevník mařinkový (*Watsonarctia casta*) a vřetenuška pozdní (*Zygaena laeta*). Čížek a kol. (2022) uvádějí také soumračníka proskurníkového (*Pyrgus carthami*), modráska vikvicového (*Polyommatus coridon*) a modráska rozchodníkového (*Scolitantides orion*).

Z obratlovců patří mezi významnější druhy mlok skvrnitý (*Salamandra salamandra*), který se nachází v údolí v severní části přírodní památky.

Přehled zvláště chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů

název druhu	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
CÉVNATÉ ROSTLINY (<i>Tracheofyta</i>)			
řebříček sličný (<i>Achillea nobilis</i>)		LC, C3	Hrčka 2010
řebříček štětínolistý (<i>Achillea setacea</i>)		NT, C3	Mandák 2002, 2003 in FARKAČ 2003
česnek šerý horský (<i>Allium senescens</i> subsp. <i>montanum</i>)		LC, C4a	Hrčka 2010, Hrčka 2024
bělozářka liliovitá (<i>Anthericum liliago</i>)	O	NT, C3	Hrčka 2010, Hrčka 2024
kerblík třebule štětínoplodý (<i>Anthriscus cerefolium</i> subsp. <i>trichosperma</i>)		LC, C4a	Hrčka 2010, Hrčka 2024
trávníčka obecná (<i>Armeria vulgaris</i>)		NT, C4a	Mandák 2002, 2003 in FARKAČ 2003
mařinka barvířská (<i>Asperula tinctoria</i>)		NT, C3	Mandák 2002, 2003 in FARKAČ 2003
tařice skalní Arduinova (<i>Aurinia saxatilis</i> subsp. <i>arduinii</i>)	O	NT, C4a	Hrčka 2010, Hrčka 2024
dřišťál obecný (<i>Berberis vulgaris</i>)		NT, C4a	Hrčka 2010, Hrčka 2024
vousatka prstnatá (<i>Bothriochloa ischaemum</i>)		NT, C3	Mandák 2002, 2003 in FARKAČ 2003, Hrčka 2024
bodlák nicí (<i>Carduus nutans</i>)		NT, C4a	Mandák 2002, 2003 in FARKAČ 2003
ostřice nízká (<i>Carex humilis</i>)		NT, C4a	Hrčka 2010, Hrčka 2024
ostřice drobná (<i>Carex supina</i>)		NT, C3	Mandák 2002, 2003 in FARKAČ 2003
chrpa chlumní (<i>Centaurea triumfetti</i>)	O	NT, C3	Hrčka 2010
zeměžluč okolíkatá (<i>Centaurium erythraea</i>)		LC, C4a	Mandák 2002, 2003 in FARKAČ 2003
pcháč bělohlavý (<i>Cirsium eriophorum</i>)		LC, C3	Hrčka 2010
plamének přímý (<i>Clematis recta</i>)	O	NT, C3	Hrčka 2010

dřín jarní (<i>Cornus mas</i>)	O	LC, C4a	Hrčka 2010, Hrčka 2024
skalník celokrajný (<i>Cotoneaster integerrimus</i>)		NT, C4a	Hrčka 2010, Hrčka 2024
třemdava bílá <i>Dictamnus albus</i>	O	NT, C3	Hrčka 2010, Hrčka 2024
trýzel škardolistý (<i>Erysimum crepidifolium</i>)		NT, C4a	Hrčka 2010, Hrčka 2024
kostřava sivá (<i>Festuca pallens</i>)		LC, C4a	Hrčka 2010, Hrčka 2024
křivavec český (<i>Gagea bohemica</i>)	SO	VU, C2r	Hrčka 2010
křivavec rolní (<i>Gagea villosa</i>)		VU, C2b	Hrčka 2010
hvězdnice zlatovlásek (<i>Galatella linosyris</i>)	O	NT, C3	Hrčka 2010, Hrčka 2024
kakost krvavý (<i>Geranium sanguineum</i>)		NT, C4a	Hrčka 2010, Hrčka 2024
jestřábník bledý (<i>Hieracium schmidtii</i>)		NT, C4a	Hrčka 2010, Hrčka 2024
radyk prutnatý (<i>Chondrilla juncea</i>)		VU, C3	Mandák 2002, 2003 in FARKAČ 2003, Hrčka 2024
netřesk výběžkatý (<i>Jovibarba globifera</i>)		NT, C3	Hrčka 2010, Hrčka 2024
locika vytrvalá (<i>Lactuca perennis</i>)		NT, C3	Hrčka 2010, Hrčka 2024
locika prutnatá (<i>Lactuca viminea</i>)		NT, C3	Hrčka 2010
slézovec durynský (<i>Lavatera thuringiaca</i>)		NT, C4a	Mandák 2002, 2003 in FARKAČ 2003
tolice nejmenší (<i>Medicago minima</i>)		NT, C3	Hrčka 2010, Hrčka 2024
černýš rolní (<i>Melampyrum arvense</i>)		VU, C3	Mandák 2002, 2003 in FARKAČ 2003
strdivka sedmihradská (<i>Melica transsilvanica</i>)		LC, C4a	Hrčka 2010, Hrčka 2024
modřelec tenkokvětý (<i>Muscari tenuiflorum</i>)	O	VU, C2b	Hrčka 2010, Hrčka 2024
pipla osmahlá (<i>Nonea pulla</i>)		LC, C4a	Hrčka 2010, Hrčka 2024
zdravínek žlutý (<i>Odontites luteus</i>)		VU, C2b	Mandák 2002, 2003 in FARKAČ 2003
mák polní (<i>Papaver argemone</i>)		NT, C4a	Hrčka 2010
hvozdíček prorostlý (<i>Petrorhagia prolifera</i>)		NT, C4a	Hrčka 2010, Hrčka 2024

chlupáček chocholičnatý (<i>Pilosella cymosa</i>)		NT, C3	Mandák 2002, 2003 in FARKAČ 2003
chlupáček hadincovitý (<i>Pilosella echioides</i>)		VU, C3	Hrčka 2010, Hrčka 2024
mochna stříbrná (<i>Potentilla incana</i>)		NT, C4a	Hrčka 2010, Hrčka 2024
koníklec luční český (<i>Pulsatilla pratensis</i> subsp. <i>bohemica</i>)	SO	VU, C2b	Hrčka 2010, Hrčka 2024
hrušeň polnička (<i>Pyrus pyraeaster</i>)		NT, C4a	Hrčka 2010, Hrčka 2024
sesel sivý (<i>Seseli osseum</i>)		LC, C4a	Hrčka 2010, Hrčka 2024
silenska ušnice (<i>Silene otites</i>)		NT, C3	Hrčka 2010, Hrčka 2024
jeřáb břek (<i>Sorbus torminalis</i>)		LC, C4a	Hrčka 2010, Hrčka 2024
kolenec Morisonův (<i>Spergula morisonii</i>)		NT, C3	Hrčka 2010, Hrčka 2024
kavyl vláskovitý (<i>Stipa capillata</i>)		NT, C4a	Mandák 2002, 2003 in FARKAČ 2003, Hrčka 2024
kavyl Ivanův (<i>Stipa pennata</i>)	O	NT, C3	Hrčka 2010, Hrčka 2024
ožanka hroznatá (<i>Teucrium botrys</i>)		NT, C3	Mandák 2002, 2003 in FARKAČ 2003
ožanka kalamandra (<i>Teucrium chamaedrys</i>)		LC, C4a	Hrčka 2010, Hrčka 2024
mateřídouška panonská (<i>Thymus pannonicus</i>)		LC, C4a	Hrčka 2010, Hrčka 2024
mateřídouška časná (<i>Thymus praecox</i>)		LC, C4a	Hrčka 2010
jilm habrolistý (<i>Ulmus minor</i>)		LC, C4a	Hrčka 2010, Hrčka 2024
rozrazil Dilleniův (<i>Veronica dillenii</i>)		LC, C4a	Hrčka 2010
rozrazil rozprostřený (<i>Veronica prostrata</i>)		LC, C4a	Hrčka 2010
rozrazil klasnatý (<i>Veronica spicata</i>)		LC, C4a	Hrčka 2010, Hrčka 2024
rozrazil ožankový (<i>Veronica teucrium</i>)		LC, C4a	Mandák 2002, 2003 in FARKAČ 2003
rozrazil jarní (<i>Veronica verna</i>)		LC, C4a	Mandák 2002, 2003 in FARKAČ 2003
BEZOBRATLÍ (<i>Intervertebrata</i>)			
Brouci (<i>Coleoptera</i>)			
prskavec větší (<i>Brachinus crepitans</i>)	O		na skalní stepi, pod kameny při okraji křovin, Pulpán 1981 (in Veselý 2002), Chochel 2024

prskavec menší (<i>Brachinus explodens</i>)	O		na skalní stepi, okraj pole (Veselý 1994, in Veselý 2002)
<i>Carabus cancellatus cancellatus</i>		NT	Chochel 2024
svižník polní (<i>Cicindela campestris</i>)	O		Chochel 2024
<i>Cymindis axillaris</i>		VU	při drnech na skalní stepi (Veselý et Těšál 1998, in Veselý 2002), Chochel 2024
zlatohlávek tmavý (<i>Oxythyrea funesta</i>)	O		Chochel 2024
Blanokřídli (Hymenoptera)			
hrnčířka štíhlá (<i>Allodynerus rossii</i>)		VU	Chochel 2024
pískorypka podobná (<i>Andrena decipiens</i>)		CR	Chochel 2024
pískorypka dubová (<i>Andrena ferox</i>)		EN	Chochel 2024
pískorypka zlatořitná (<i>Andrena chrysopyga</i>)		VU	Chochel 2024
pískorypka mochnová (<i>Andrena potentillae</i>)		VU	Chochel 2024
včela medonosná (<i>Apis mellifera</i>)		DD	Chochel 2024
pačmelák český (<i>Bombus bohemicus</i>)	O		Chochel 2024
čmelák zdobený (<i>Bombus distinguendus</i>)	O	EN	Chochel 2024
čmelák zahradní (<i>Bombus hortorum</i>)	O		Chochel 2024
čmelák skalní (<i>Bombus lapidarius</i>)	O		zdroj NDOP, 2020 (AOPK ČR 2024), Chochel 2024
čmelák rolní (<i>Bombus pascuorum</i>)	O		Chochel 2024
pačmelák cizopasný (<i>Bombus rupestris</i>)	SO		Chochel 2024
čmelák zemní (<i>Bombus terrestris</i>)	O		Chochel 2024
uzlatka písčinná (<i>Cerceris sabulosa</i>)		NT	Chochel 2024
hrabalka stepníková (<i>Eoferreola rhombica</i>)		NT	Chochel 2024
jízlivka krátkosrstá (<i>Eumenes papillarius</i>)		NT	Chochel 2024
<i>Formica cunicularia</i>	O		suché ovce vypasené trávníky, skalní step na horním okraji skal, okraje listnatého lesa (Vohralík a kol. 2018), Chochel 2024

mravenec lesní (<i>Formica rufa</i>)	O		Chochel 2024
mravenec otročící (<i>Formica fusca</i>)	O		suché ovceci vypasené trávníky, skalní step na horním okraji skal, okraje listnatého lesa (Vohralík a kol. 2018)
zlatěnka skalní (<i>Chrysura simplex</i>)		VU	Chochel 2024
čalounice přímořská (<i>Megachile maritima</i>)		EN	Chochel 2024
nomáda žlutoskvřinná (<i>Nomada flavopicta</i>)		NT	Chochel 2024
nomáda malá (<i>Nomada furva</i>)		DD	Chochel 2024
hrabalka obecná (<i>Priocnemis vulgaris</i>)		NT	Chochel 2024
ruděnka červená (<i>Sphcodes rubicundus</i>)		EN	Chochel 2024
Motýli (<i>Lepidoptera</i>)			
běloskvřnác pampeliškový (<i>Amata phegea</i>)		NT	Chochel 2024
batolec duhový (<i>Apatura iris</i>)	O		Chochel 2024
perleťovec dvanáctitečný (<i>Boloria selene</i>)		NT	Chochel 2024
ostruháček ostružinový (<i>Callophrys rubi</i>)		NT	Chochel 2024
soumračník slézový (<i>Carcharodus alceae</i>)		NT	Chochel 2024
okáč strdivkový (<i>Coenonympha arcania</i>)		NT	Chochel 2024
žluťásek jižní (<i>Colias alfacariensis</i>)		VU	Baštová, 2022, Müller, 2023 (vše in AOPK ČR 2024), Chochel 2024
modrásek nejmenší (<i>Cupido minimus</i>)		VU	Chochel 2024
běloskvřnác lišejníkový (<i>Dysauxes ancilla</i>)		NT	Chochel 2024
okáč kluběnkový (<i>Erebia aethiops</i>)		EN	Chochel 2024
okáč rosičkový (<i>Erebia medusa</i>)		NT	Chochel 2024
modrásek bělopásný (<i>Eumedonia eumedon</i>)		NT	Chochel 2024
přástevník kostivalový (<i>Euplagia quadripunctaria</i>)		Natura 2000	Vojtíšek 2021 (in AOPK ČR 2024)

bourovec ovocný (<i>Gastropacha quercifolia</i>)		EN	Chochel 2024
soumračník čárkovaný (<i>Hesperia comma</i>)		VU	Chochel 2024
otakárek ovocný (<i>Iphiclides podalirius</i>)	O	NT	Číla, 1988, John & Kišelová, 2022 (vše in AOPK ČR 2024), Chochel 2024
hrotnokřídlec zahradní (<i>Korscheltellus lupulina</i>)		VU	Chochel 2024
bourovec jetelový (<i>Lasiocampa trifolii</i>)		EN	Chochel 2024
okáč ječmínkový (<i>Lasiommata maera</i>)		NT	Chochel 2024
bělásek hrachorový (<i>Leptidea sinapis</i>)		NT	Chochel 2024
bělopásek dvouřadý (<i>Limenitis camilla</i>)	O	NT	Chochel 2024
bělopásek topolový (<i>Limenitis populi</i>)	O	VU	Chochel 2024
ohniváček modrolesklý (<i>Lycaena alciphron</i>)		VU	Chochel 2024
modrásek vikvicový (<i>Lysandra coridon</i>)		VU	Chochel 2024
bourovec prstěnicový (<i>Malacosoma neustria</i>)		NT	Chochel 2024
hnědásek jitrocelový (<i>Melitaea athalia</i>)		NT	Chochel 2024
otakárek fenyklový (<i>Papilio machaon</i>)	O		Chochel 2024
modrásek černolemý (<i>Plebejus argus</i>)		NT	Chochel 2024
modrásek hnědoskvrnný (<i>Polyommatus daphnis</i>)		VU	Chochel 2024
modrásek vikvicový (<i>Polyommatus coridon</i>)		VU	Čížek a kol. (2022)
lišaj pupalkový (<i>Proserpinus proserpina</i>)	SO	NT	Chochel 2024
soumračník podobný (<i>Pyrgus armoricanus</i>)		EN	Chochel 2024
soumračník proskurníkový (<i>Pyrgus carthami</i>)		EN	Čížek a kol. (2022)
soumračník mochnový (<i>Pyrgus serratulae</i>)		EN	Chochel 2024
zelenáček trnkový (<i>Rhagades pruni</i>)		EN	Chochel 2024
ostruháček švestkový (<i>Satyrium pruni</i>)		NT	Chochel 2024

modrásek rozchodníkový (<i>Scolitantides orion</i>)		VU	Baštová, 2016, John & Kišlová, 2022, Skokan, 2022, Baštová, 2022 (vše in AOPK ČR 2024), Čížek a kol. (2022), Chochel 2024
soumračník skořicový (<i>Spialia sertorius</i>)		VU	Chochel 2024
přástevník starčkový (<i>Tyria jacobaeae</i>)		VU	Chochel 2024
přástevník mařinkový (<i>Watsonarctia casta</i>)	SO	EN	Chochel 2024
vřetenuška ligrusová (<i>Zygaena carniolica</i>)		NT	Chochel 2024
vřetenuška pozdní (<i>Zygaena laeta</i>)		EN	Chochel 2024
Kudlankovití (<i>Manthoidea</i>)			
kudlanka nábožná (<i>Mantis religiosa</i>)		KO	Chochel 2024
OBRATLOVCI			
Obojživelníci (<i>Amphibia</i>)			
mlok skvrnitý (<i>Salamandra salamandra</i>)			údolí v severní části PP
Plazi (<i>Reptilia</i>)			
ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)		Natura 2000	výslunné svahy PP
Ptáci (<i>Aves</i>)			
krahujec obecný (<i>Accipiter nisus</i>)	SO	VU	Kubelík, 2024 (in AOPK ČR 2024)
havran polní (<i>Corvus frugilegus</i>)		VU	Forejtek, 2014 (in AOPK ČR 2024)
datel černý (<i>Dryocopus martius</i>)		Natura 2000	John & Kišlová, 2022 (in AOPK ČR 2024)
vlaštovka obecná (<i>Hirundo rustica</i>)	O	NT	Telenský, 2014 (in AOPK ČR 2024)
Savci (<i>Mammalia</i>)			
netopýr rezavý (<i>Nyctalus noctula</i>)	SO	Natura 2000	Zieglerová 2006 (in AOPK ČR 2024)

Vysvětlivky a použité zkratky:

(podle Hejda & al. 2017, Grulich & Chobot 2017, Jeřábková & al. 2017):

Druhy se zvláštní ochranou podle zákona č. 114/1992 Sb. a vyhlášky 395/1992 Sb.: **KO** – kriticky ohrožený chráněný druh, **SO** – silně ohrožený chráněný druh, **O** – ohrožený chráněný druh

CR – kriticky ohrožený taxon, **EN** – ohrožený taxon, **VU** – zranitelný taxon, **NT** – téměř ohrožený taxon, **LC** – málo dotčený taxon, **DD** – chybí údaje,

C2r – druh silně ohrožený, vyskytuje se na 6-20 lokalitách, populace jsou víceméně stabilní, nedochází k jejich výraznějšímu úbytku, **C2t** – druh silně ohrožený, předpokládá se úbytek 50–90 % historických lokalit, **C2b** – druh silně ohrožený, s malým množstvím lokalit, z nichž některé zanikly nebo došlo k úbytku či zmenšení

populací, **C3** – druh ohrožený, **C4a** – vzácnější taxon vyžadující další pozornost – méně ohrožené a **C4b** – vzácnější taxon vyžadující další pozornost – dosud nedostatečně prostudované

Natura 2000: stupeň ohrožení podle vyhlášky č. 166/2005 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, v souvislosti s vytvářením soustavy Natura 2000, konkrétně

kategorie B: druhy živočichů a rostlin vyžadující přísnou ochranu

NDOP – Nálezová databáze Agentury ochrany přírody a krajiny ČR

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

Přírodovědný význam úzce souvisí s činností člověka. Důležité je zejména období atlantiku před 7 800 až 5 000 lety, kdy se začaly šířit lesní porosty a docházelo k zatlačování stepí a lesostepí. Do tohoto období přichází do střední Evropy člověk – zemědělec, který na rozdíl od člověka – lovce, rybáře a sběrače výrazně zasahuje do přírodních poměrů: kácí lesy a zakládá pole, na kterých hospodáří formou cyklického zemědělství. Značná plocha stepí se tak mohla zachovat nebo i dále rozšířit. Tento trend podpořila i pastva domestikovaných zvířat.

I v pozdějších obdobích lesy dále ustupují těžbou na topení nebo na stavby. Pase se na dlouholetých úhorech nebo na svazích. Území Sedleckých skal pro svou strmost mohlo sloužit pouze jako občasná pastva pro ovce a kozy, a to spíše jen jejich horní okraje. Úpatí skal bylo v minulém století poněkud porušeno stavbou železnice, ale přesto větší část skalní vegetace je zachována v dobrém stavu.

Zvýšená eroze podnítila na konci 19. století záměr zalesnit většinu svahů ve vltavském údolí nepůvodním akátem. Negativním důsledkem tohoto rozhodnutí bylo jeho nekontrolovatelné šíření a utlačování přirozených společenstev. Stepní společenstva, unikátně zachovaná od poslední doby ledové na méně přístupných svazích, jsou ohrožena zarůstáním a nevhodným umělým zalesňováním i dnes. V rámci údržby chráněného území jsou v souladu s plánem péče tyto nevhodné porosty redukovány stejně jako postupné zarůstání keři.

Přírodní památka byla v minulosti ovlivňována provozem dráhy (parními lokomotivami), resp. docházelo k občasnému (neplánovanému) vypálení.

Srovnání historického vývoje území (zdroj <https://app.iprpraha.cz/apl/app/ortofoto-archiv/>)

Stav území v roce 1938.

Stav území v roce 1953.

Stav území v roce 1988.

Z historických leteckých snímků je patrné zejména postupné zarůstání svahů a také přeměna polí nad hranou svahu v rozlehlou zahrádkářskou kolonii.

Sedlecké skály byly vyhlášeny vyhláškou tehdejšího Národního výboru hlavního města Prahy v roce 1982 jako chráněný přírodní výtvor se stanovenými ochrannými podmínkami a poměrně velkorysým ochranným pásmem při horní hraně skal. Později byla lokalita navržena jako součást evropsky významné lokality Kaňon Vltavy u Sedlce pro ochranu stanovišť 40A0 Kontinentální opadavé křoviny, * 6190 Panonské skalní trávníky (*Stipo-Festucetalia pallentis*), 6210 Polopřirozené suché trávníky a facie křovin na vápnatých podložích (*Festuco-Brometalia*), 8220 Chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů a 8230 Pionýrská vegetace silikátových skal (*Sedo-Scleranthion*, *Sedo albi-Veronicion dillenii*) (AOPK ČR 2006). Vzhledem k tomu, že byla evropsky významná lokalita navržena ve stávajících hranicích přírodní památky Sedlecké skály, k dalšímu přehlašování chráněného území nedošlo.

Pro další vývoj území je prioritou zachování nelesních stanovišť – stepí s výskytem teplomilné flóry a fauny.

Přírodní památka by měla být dotčena výstavbou vnějšího okruhu kolem Prahy v úseku 519 Suchdol-Březiněves, kdy by mělo dojít k přemostění Vltavy, a ještě na území přírodní památky nebo už v jejím ochranném pásmu by měla být svedena doprava do tunelu směrem na Horoměřice. V srpnu 2024 bylo vydáno Ministerstvem životního prostředí kladné stanovisko v rámci posouzení EIA. Minimálně dílčí plochy 8, 9 a 20 budou stavbou naprosto zásadně ovlivněny. Zdá se, že by zde sice neměl být umístěn pilíř, bude zde ale jednoznačně nový, trvalý slunečný a srážkový stín. Bylo by vhodné provést zde intenzivní průzkumy, zejména botanický, které by mohly pomoci zachránit vybrané druhy či dokonce jedince před zánikem v blízké budoucnosti.

b) zemědělské hospodaření

Tvárnost krajiny Sedleckých skal byla do velké míry ovlivňována již v prehistorické době a nepochybně trvá již několik tisíciletí. Asi nejvýznamnější byl okamžik, kdy ve vlhkém období atlantiku (4 tis. – 6 tis. let př. Kr.) přišel do krajiny člověk zemědělec a začal přeměňovat lesy na pastviny a pole. Husté osídlení je doloženo minimálně od pozdní doby kamenné (eneolitu), kdy bylo území využíváno k pastvě, při plošině případně i polaření. V té době je doloženo osídlení blízkých výšinných sídlišť Zámka, Na Babě, ze starší doby železné výšinné sídliště na Farkách. Významná část suchých trávníků tak zůstala zachována a následně udržována, nejčastěji pastevectvím. Od 19. století se rozšiřuje Praha, pole a pastviny ustupují nové zástavbě. Pastva zde probíhala ještě za druhé světové války a těsně po ní (Ložek 1992).

d) jiné způsoby využívání

V letech 2000–2003 probíhala v železničním koridoru optimalizace železniční trati, při které byl svah nad tratí očištěn a zabezpečen sítěmi (pletivem).

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

Plán péče pro přírodní památku Sedlecké skály na období 2010–2024 (Dostálek 2009).
Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Kaňon Vltavy u Sedlce CZ0420076 (zpracovala J. Spilka, 2015).

Nařízení vlády č. 318/2013 Sb., kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit.

Sdělení MŽP č. 81/2008 Sb., o evropsky významných lokalitách, které byly zařazeny do evropského seznamu.

Územní plán SÚ Hlavního města Prahy se změnami.

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.4 Základní údaje o nelesních pozemcích

Dílčí plocha č. 1 – izolovaná výslunná xerothermní stráňka v nejjižnější části území

Izolovaná stráňka s východní (převažující) a jižní expozicí, s hodnotnými skalními společenstvy s kostřavou sivou (svaz *Alyso-Festucion pallentis*, asociace *Festuco pallentis-Aurinetum saxatilis*) a úzkolistými suchými trávníky (svaz *Festucion valesiaceae*), konkrétně asociace *Erysimo crepidifolii-Festucetum valesiaceae*. Trýzel škadolistý (*Erysimum crepidifolium*), coby diagnostický druh této asociace, je na této ploše rozšířen spíše roztroušeně až vzácně. Minoritně jsou zastoupeny další typy společenstev. Při kraji plochy zjištěn pajasan žláznatý (*Ailanthus altissima*).

Dílčí plocha č. 2 – soustava třech menších skalních hřbítků, společenstva suchých bylinných lemů

Soustava třech skalních hřbítků s převážně východně orientovanými svahy, méně po stranách hřbítků s orientací jižní a severní. Cenná společenstva xerothermních trávníků, především úzkolité suché trávníky (svaz *Festucion valesiaceae*) a to asociace *Erysimo crepidifolii-Festucetum valesiaceae*. V příkrém svahu nad tratí potom skalní společenstva s kostřavou sivou (svaz *Alyso-Festucion pallentis*, asociace *Festuco pallentis-Aurinetum saxatilis*). Na hřbítcích jsou vhodně redukovány keře – je předpoklad, že se xerothermní trávníky postupně rozšíří i do vyřezávaných míst. Ukázkově jsou vyvinuty společenstva suchých bylinných lemů (svaz *Geranion sanguinei*) s diagnostickými druhy kakostem krvavým (*Geranium sanguineum*) a třemdavou bílou (*Dictamnus albus*). Diagnostický druh těchto společenstev – plamének přímý (*Clematis recta*) – byl pozorován při krajích křovin v horní části hřbítku, v počtu několika desítek rostlin (50°8'14.6"N, 14°23'27.4"E). Bylo by vhodné zde vyřezávat křoviny, aby zcela nezarostl dřevinami (druh výslunných strání, ale i lemů křovin).

Dílčí plocha č. 3 – skalní hřbet v jižní části území, populace křivatce českého

Cenná xerothermní stráň, převážně skalní vegetace společenstva s kostřavou sivou (svaz *Alyso-Festucion pallentis*, asociace *Festuco pallentis-Aurinetum saxatilis*). Na terásce v horní (severní) části bohatá populace křivatce českého (*Gagea bohemica*). Bylo by vhodné pokračovat s vyřezáváním i do těchto míst.

Výskyt řimbaby obecné (*Pyrethrum parthenium*), a kerblíku třebule štětinoplodého (*Anthriscus cerefolium* subsp. *trichosperma*), dříve pěstovaného druhu, dnes příležitostně zplaňujícího.

Dílčí plocha č. 4 – skalní hřbítek rozdělený sedlem s křovinami, nad cestou vegetace širokolistých suchých trávníků

Floristicky i vegetačně pestrá část území, tvořená skalním hřbítkem rozděleným sedlem s křovinami. Mimo převážně skalní vegetace s kostřavou sivou (svaz *Alyso-Festucion pallentis*) a také úzkolistými suchými trávníky (svaz *Festucion valesiaceae*) se v území – nad pěšinou v horní části – vzácně vyskytuje společenstvo širokolistých suchých trávníků (svaz *Cirsio-Brachypodion pinnati*). Mimo jiné je území místem výskytu běložárky liliovité (*Anthericum liliago*), která zde roste vzácně, ale v bohatých populacích, hodně hlavně na jižněji umístěném hřbítku.

Dílčí plocha č. 5 – skála v centrální části území, u hlavní přístupové cesty, tvořená několika menšími skalními hřbítky

Centrální část chráněného území, skála nacházející se u hlavní přístupové cesty. Tvoří jí celkem 4 hřbítky – nejjižněji umístěný hřbet má jihozápadní expozici, ostatní převážně jihovýchodní (až východní). Pěkně vyvinutá společenstva úzkolistých suchých trávníků (svaz *Festucion valesiaceae*), na skalách vegetace s kostřavou sivou (svaz *Alyssso-Festucion pallentis*), v rozvolněných porostech je na jaře běžná teplomilná acidofilní vegetace jarních efemér (svaz *Arabidopsion thalianae*). Na ploše probíhala pravděpodobně podzimní pastva.

Dílčí plocha č. 6 – výraznější skalní ostroh v severní části území

Výraznější skalní ostroh v severní části území se severovýchodní až jihovýchodní orientací svahu. Velmi hodnotná společenstva suchých trávníků a skalních společenstev s kostřavou sivou (*Festuca pallens*). Mj. výskyt několika druhů křivaticů (*Gagea bohemica*, *Gagea transversalis*, *Gagea villosa*). V horních partiích a v části ukloněné k severovýchodu vitální (početná) populace modřence tenkokvětého (*Muscari tenuiflorum*). Vyřezáváním křovin dochází k převodu na společenstva suchých trávníků, které mají blízko k suchým bylinným lemům (svaz *Geranoïn sanguinei*, výskyt *Vincetoxicum hirundinaria*), příp. k širokolistým suchým trávníkům (svaz *Cirsio-Brachypodion pinnati*, výskyt *Filipendula vulgaris*). U cesty a pod cestou zarůstají společenstva expanzivním ovsíkem vyvýšeným (*Arrhenatherum elatius*) a v hojně míře pýrem plazivým (*Elytrigia repens*), výskyt dalších ruderáních druhů (*Galium aparine*, *Lactuca serriola*, *Rubus fruticosus* agg.). Výskyt kerblíku třebule štětínoplodého (*Anthriscus cerefolium* subsp. *trichosperma*), dřive pěstovaného druhu, dnes příležitostně zplaňujícího. Na ploše probíhá pravděpodobně podzimní pastva.

Dílčí plocha č. 7 – výslunný svah vybíhající dvěma skalními hřbítky

Poměrně pestrá část chráněného území s několika typy společenstev. V nejvyšších partiích a kolem cesty lze identifikovat původně suché trávníky silně zarůstající ovsíkem vyvýšeným (*Arrhenatherum elatius*) a pýrem plazivým (*Elytrigia repens*). Na ně navazuje společenstvo, které má mírný náběh k širokolistým suchým trávníkům svazu *Cirsio-Brachypodion pinnati* (snad související se sprašovými návějemí) s dominantní válečkou prapořitou (*Brachypodium pinnatum*), jinak ale druhově chudé. Dosti zajímavé jsou dvě enklávy na písčitém podkladě, pravděpodobně výsledek šterkopískové terasy Vltavy. Navzdory očekávání se zde objevují běžnější xerotermní druhy, které mají návaznost na úzkolisté suché trávníky (svaz *Festucion valesiaceae*) a acidofilní trávníky mělkých půd (svaz *Hyperico perforati-Scleranthion perennis*). Mimo kostřav (*Festuca pallens*, *F. valesiaca*), zde byly nalezeny pelyněk ladní (*Artemisia campestris*), osívka jarní (*Erophila verna*), lipnice cibulkatá (*Poa bulbosa*), koleneč Morisonův (*Spergula morisonii*), jestřábník chlupáček (*Hieracium pilosella*) a další. Probíhá zde pravděpodobně podzimní pastva, ponechávány jsou solitérní duby, což je ideální.

Dílčí plocha č. 8 – dva menší skalní hřbítky v severním cípu chráněného území, navržený obchvat Prahy

Dva menší skalní hřbítky, s převažující jihovýchodní orientací svahu. Charakteristika společenstev odpovídá z největší části skalním společenstvům s kostřavou sivou (svaz *Alyssso-Festucion pallentis*), případně úzkolistým suchým trávníkům svazu *Festucion valesiaceae*. Hojněji jsou zastoupena společenstva acidofilních trávníků mělkých půd svazu *Hyperico-*

Scleranthion perennis. Při severním okraji této plochy se předpokládá vedení obchvatu Prahy. Plocha silněji zarůstá křovinami (resp. výmladky po vyřezávkách), vhodné je jejich potlačování. Zjištěny byly také výmladky akátu (*Robinia pseudoacacia*) a 1 trs starčku úzkolistého (*Senecio inaequidens*) – ten byl odstraněn vytržením i s kořeny, je vhodné ale výskyt dále monitorovat.

Dílčí plocha č. 9 – větší samostatný skalní hřbet v severním cípu chráněného území, navržený obchvat Prahy

Poměrně pestrý charakter společenstev na samostatném skalním hřbítku s převažující jihovýchodní orientací svahu. Na skále nad tratí se vyskytují skalní společenstva s kostřavou sivou (svaz *Alyso-Festucion pallentis*). Na výchozech skal, převážně na hraně mezi skalními společenstvy a mírnějším úklonem svahu je vytvořeno společenstvo acidofilních trávníků mělkých půd svazu *Hyperico perforati-Scleranthion perennis*. Mírný úklon svahu nad skálou dotvářejí úzkolisté suché trávníky svazu *Festucion valesiaceae*, konkrétně asociace *Erysimo crepidifolii-Festucetum valesiaceae*. Diagnostický druh – trýzel škarolistý (*Erysimum crepidifolium*) – je velmi vzácný. Společenstvo zarůstá expanzivním ovsíkem vyvýšeným (*Arrhenatherum elatius*). V mezofilním lemu křovin v horní části se objevuje ne příliš častý lomikámen zrnatý (*Saxifraga granulata*). Jižní okraj této plochy by mohl být ohrožen výstavbou pražského obchvatu.

Dílčí plocha č. 10 – menší travnatý a skalnatý svah se společenstvy širokolistých suchých trávníků

Poměrně cenná část chráněného území s větším zastoupením dobře zchovalých společenstev širokolistých suchých trávníků svazu *Cirsio-Brachypodion pinnati*. Tento typ společenstva je v území dolního Povltaví – vzhledem k převažujícími geologickým podkladu (bulizníky, břidlice, ..) – velmi ojedinělý. Mimo jiné se objevuje i diagnostický druh těchto společenstev – devaterník velkokvětý tmavý (*Helianthemum grandiflorum* subsp. *obscurum*) a některé vzácné druhy – větší popualci zde má např. kavyl Ivanův (*Stipa pennata*). Širokolisté suché trávníky jsou zastoupeny na travnatém svahu mezi hřbítky a na vrcholové plošince severněji umístěného hřbítku. Na výchozech skal jsou patrná společenstva acidofilních trávníků mělkých půd svazu *Hyperico perforati-Scleranthion perennis*. Soliterně je přítomen jilm habrolistý (*Ulmus minor*), který je vodně zachovat. Jinak by si ploška zasloužila větší prořezávky

Nejseverněji umístění skalní výběžek chráněného území, víceméně zarostlý křovinami. Objevuje se několik málo druhů na výchozech skal, nejčastěji chmerek vytrvalý (*Scleranthus perennis*) a chrpa latnatá (*Centaurea stoebe*).

Dílčí plocha č. 11 – železniční trať

Železniční trať, která byla do plochy přírodní památky zahrnuta z neznámého důvodu.

Dílčí plocha č. 12 – lesní porost (doubrava) navazující na skalní stepi

Lesní porost tvořený především dubem zimním (*Quercus petraea*) a dubem letním (*Q. robur*), navazuje na skalní stepi plochy 1. Na ploše se objevují vystupující skalky (i podle vegetace skalní stepi nepochybně dosahovaly až sem). Určitý fragment suchých bylinných lemů (svaz *Geranion sanguinei*) – výskyt diagnostického druhu třemdavy bílé (*Dictamnus albus*). Území mohlo sloužit i jako vinice – zbytky po terasování svahu. Z keřů hojně zastoupeny hlohy

(*Crataegus* sp.), objevuje se i hrušeň polnička (*Pyrus pyraster*) – porůznu roztroušená v křovinách a lemech, vzrostlý jeřáb břek (*Sorbus torminalis*). V podrostu hojná netýkavka malokvětá (*Impatiens parviflora*) a lipnice hajní (*Poa nemoralis*). Výskyt řimbaby obecné (*Pyrethrum parthenium*) a kerblíku třebule štětínoplodého (*Anthriscus cerefolium* subsp. *trichosperma*), Byl pozorován velmi hojně u hranice s dílčí plochou č. 1. Také výskyt mišpule obecné (*Mespilus germanica*).

Dílčí plocha č. 13 – lesní porost s javorem babykou, ve spodní části s akátem

Lesní porost, ve kterém je hojně zastoupen javor babyka (*Acer campestre*) a to i ve stromových formách. Objevují se i akáty (*Robinia pseudacacia*), vzrostlé, spíše už ve spodních partiích.

Výskyt řimbaby obecné (*Pyrethrum parthenium*).

Dílčí plocha č. 14 – křoviny v horní části svahu jižní části chráněného území

Vesměs křoviny v horní části svahu jižní části chráněného území, převažují hlohy (*Crataegus* sp.), trnky (*Prunus spinosa*), řešetláky (*Rhamnus cathartica*) a růže (*Rosa* sp.), méně brsleny (*Euonymus europaea*), hrušeň polnička (*Pyrus pyraster*) a jilmy (*Ulmus minor*). Výskyt řimbaby obecné (*Pyrethrum parthenium*).

Dílčí plocha č. 15 – hluboká rokle ve střední části chráněného území mezi skalními hřbety ploch č. 3 a 4

Hluboká rokle ve střední části chráněného území mezi skalními hřbety ploch č. 3 a 4. Mezi vzrostlými dřevinami dominuje dub zimní (*Quercus petraea*) a vzrostlé javory babyky (*Acer campestre*). V křovinách se objevuje dříšťál obecný (*Berberis vulgaris*), ale také štědrelec odvislý (*Laburnum anagyroides*). Chudý bylinný podrost převážně s lipnicí hajní (*Poa nemoralis*), v horní části také s ovsíkem (*Arrhenatherum elatius*). V horní části se pravděpodobně pase.

Dílčí plocha č. 16 – rokle ve střední části chráněného území mezi skalními hřbety ploch č. 4 a 5

Rokle ve střední části chráněného území mezi skalními hřbety ploch č. 4 a 5. Mezi vzrostlými dřevinami dominuje dub letní (*Quercus robur*), méně je dubu zimního (*Quercus petraea*), častěji jsou zastoupeny třešně (*Prunus avium*), hlohy (*Crataegus* sp.), méně líska (*Corylus avellana*).

Dílčí plocha č. 17 – křovinný porost v horní části, střední část chráněného území

Tato plocha zahrnuje křoviny v okolí hlavní pěšiny v horní části území, resp. v jeho střední části. Hojně jsou zastoupeny růže (*Rosa* sp.), hlohy (*Crataegus* sp.), javory babyky (*Acer campestre*), ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), méně brsleny (*Euonymus europaea*). Přítomen je i štědrelec odvislý (*Laburnum anagyroides*). Výskyt kerblíku třebule štětínoplodého (*Anthriscus cerefolium* subsp. *trichosperma*).

Dílčí plocha č. 18 – rokle mezi skalními hřbítky ploch č. 5 a 6

Rokle mezi skalními hřbítky ploch č. 5 a 6, tvořená převážně hustými křovinami s hlohy (*Crataegus* sp.), dříšťálý (*Berberis vulgaris*), trnkami (*Prunus spinosa*), růžemi (*Rosa* sp.) a bezem černým (*Sambucus nigra*). Mezi křovinami jsou zastoupeny duby – dub letní (*Quercus robur*) a dub zimní (*Q. petraea*).

Dílčí plocha č. 19 – rokle mezi skalními hřbítky ploch č. 6 a 7

Rokle mezi skalními hřbítky ploch č. 6 a 7, tvořená především javorem babykou (*Acer campestre*) a hlohy (*Crataegus* sp.). Z dalších keřů zastoupeny dříšťálý (*Berberis vulgaris*), růže (*Rosa* sp.), ptačí zob (*Ligustrum vulgare*), brsleny (*Euonymus europaea*) a svída krvavá (*Cornus sanguinea*). Horní část je poměrně rozvolněná (snad vyřezávkami), vhodné je v tomto rozvolňování pokračovat.

Dílčí plocha č. 20 – lesní porost nad horní hranou území, v její severní části

Lesní porost nad horní hranou území, v její severní části, tvořený vzrostlými duby zimními (*Quercus petraea*) a lípami (*Tilia cordata* – poměrně časté, vtroušeně i lípou velkolistou – *Tilia platyphyllos*). Do cca 20 % je zastoupena borovice lesní (*Pinus sylvestris*). Nachází se zde i menší plošky s dubem červeným (*Quercus rubra*), který by měl být lesnickými zásahy postupně eliminován. Keřové patro a okraje lesa tvoří javory babyky (*Acer campestre*), růže (*Rosa* sp.), akát (*Robinia pseudacacia*), třešně (*Prunus avium*), hřišně (*Pyrus communis*) a trnky (*Prunus spinosa*). V podrostu hojná netýkavka malokvětá (*Impatiens parviflora*).

V posledních letech došlo k propojení ploch 8 a 9 vyřezáním křovinného a dřevinného porostu ve spodní části plochy. Ve vyřezávkách je vhodné dále pokračovat. V těchto místech byla zaznamenána větší frekvence invazních druhů, které je nutné potlačovat. Mj. je to pajasan žláznatý (*Ailanthus altissima*), akát (*Robinia pseudoacacia*) a bělotrn kulatohlavý (*Echinops sphaerocephalus*).

Dílčí plocha č. 21 – rokle oddělující výslunné stráňky ploch č. 9 a 10

Rokle oddělující výslunné stráňky na plochách č. 9 a 10 tvořená dubohabrovým lesem svazu *Carpinion betuli*, pro chudost bylinného patra obtížně dále zařaditelný. V rokli na severním svahu jsou vyvinuty acidofilní doubravy – svaz *Genisto germanicae-Quercion* (asociace *Luzulo albidae-Quercetum*). V bylinném patře je převaha travin – bika bělavá (*Luzula luzuloides*) a lipnice hajní (*Poa nemoralis*).

Příloha:

- tabulka „Popis dílčích ploch a objektů” – příloha č. T2
- mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M3 (na podkladě lesnické mapy obrysové 1:10 000, SMO 1:5000 nebo katastrální mapy – podkladem pod jednou z těchto map může být ortofoto)

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup

Návrhům managementu se věnoval v předchozím plánu péče Dostálek (2009). Doporučoval redukci keřových porostů pro udržení, v lepším případě rozšíření, ploch stepních trávníků. Dále redukci invazních křovin, zejména akátu, ale také dubu červeného. Co se týče

travních porostů navrhoval pravidelné každoroční kosení 1× ročně na přelomu července a srpna s ponecháním 10–20% neposečené plochy pro vývoj hmyzu.

Tyto zásahy byly v období platnosti plánu péče více méně realizovány. O území bylo vhodně pečováno – v rámci vytipovaných nejcennějších ploch probíhalo vyřezávání křovin, kosení porostů a zejména pastva ovcí a koz.

V souvislosti s prováděnými zásahy by bylo vhodné neopomenout redukci výmladků akátu a trnek v již vyřezávaných místech. Mimo akátu se v území se také objevuje invazní pajasan žláznatý – i zde by neměla být opomenuta jeho likvidace.

A. ekosystémy

ekosystém:	T3.1 Skalní vegetace s kostřavou sivou (<i>Festuca pallens</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (suché trávníky min. 30% plochy ZCHÚ)	Skalní vegetace se nachází na extrémních stanovištích, která jsou chráněna sama o sobě a jsou odolná vůči vnějším vlivům. Jejich rozloha se v průběhu platnosti plánu péče nezměnila.	
	stav:	Dobry
	trend vývoje:	Setrvaly
rozloha roztroušených křovin na dílčích plochách 1, 2, 3 a 8 (20–30 %)	Výskyt na extrémních skalních výchozech omezuje větší šíření křovin a v tomto biotopu zastoupení křovin bylo výrazně pod očekávatelným požadavkem 20–30 %.	
	stav:	Dobry
	trend vývoje:	Setrvaly
absence invazních druhů	V tomto biotopu nebylo v průběhu platnosti předchozího plánu zjištěno šíření invazních druhů.	
	stav:	Dobry
	trend vývoje:	Setrvaly

ekosystém:	T3.3 Úzkolisté suché trávníky	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (suché trávníky min. 30% plochy ZCHÚ)	Úzkolisté suché trávníky mají spíše jen maloplošný výskyt na skalních teráskách a výchozech, často uprostřed porostů širokolistých suchých trávníků. Jejich rozloha se v průběhu platnosti předchozího plánu péče viditelně nezměnila.	
	stav:	Dobry
	trend vývoje:	Setrvaly
rozloha roztroušených křovin na dílčích plochách 1, 2, 3 a 8 (20–30 %)	Vzhledem k nastavené péči o území spočívající nejčastěji v kosení nedošlo k významnému šíření křovin.	
	stav:	Dobry
	trend vývoje:	Setrvaly
absence invazních druhů	Nebyly zjištěny invazní druhy, které by mohly ohrozit tento biotop.	
	stav:	Dobry
	trend vývoje:	Setrvaly

ekosystém:	T3.4 Širokolisté suché trávníky	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (suché trávníky min. 30% plochy ZCHÚ)	Plocha širokolistých suchých trávníků se v průběhu platnosti předchozího plánu péče nezměnila.	
	stav:	Dobry

	trend vývoje:	Setrvalý
rozloha roztroušených křovin na dílčích plochách 1, 2, 3 a 8 (20–30 %)	V současnosti dosahuje plocha roztroušených křovin téměř 20% pokrývnosti. Během platnosti předchozího plánu péče se nezměnila – díky pravidelnému kosení nenarostla, zároveň se ale ani nesnížila.	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý
absence invazních druhů	V přírodní památce nepředstavuje výskyt invazních druhů vážnější problém. Zaznamenán byl zejména akát.	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

V případě nelesních ploch může docházet ke kolizi při ochraně stanovišť s výskytem ohrožených druhů rostlin a při ochraně biotopů s výskytem teplomilného hmyzu a ptáků. Týká se to načasování termínu seče, pastvy a likvidace křovin. Tyto kolize lze vyřešit obvyklými způsoby (např. posunutím termínu prací mimo hnízdní období ptáků, nebo mozaikovitě sečení porostů). Prioritou v území je zachování xerothermních stanovišť – stepi s roztroušenými dřevinami obhospodařovaných pastvou a sečí a na ně vázaných druhů.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

c) péče o nelesní pozemky

Péče o bezlesí je zaměřena na zachování a zlepšení stavu příslušných předmětů ochrany. Tedy na zachování či vytvoření mozaiky stepních až lesostepních stanovišť. Základními managementovými postupy na většině ploch je opakovaná eliminace dřevin, pastva, případně seč. Možným doplňkem je řízené vypalování, případně lokální disturbance. Při návrzích péče bylo vycházení zejména z prací Háková & kol (2004) a Marhoul & Turoňová (2008).

Rámcové směrnice péče pro jednotlivé typy stanovišť

Výchozy skal, skalní stěny (biotop T3.1, T6.1)

Tento typ stanoviště nevyžaduje zvláštní péči – většinou se jedná o strmé skalní stěny, skalní terásky a extrémní výchozy skal, kde je vzhledem ke specifickým podmínkám stanoviště zajištěna rozvolněnost porostu a obtížné uchycení křovin. Výjimku tvoří plochy v mírnějších částech, kde tento management je nezbytný

Typ managementu	Redukce křovin a náletu
Vhodný interval	1× za 5 let
Minimální interval	1× za 10 let
Prac. nástroj/hosp. zvíře	ruční nástroje – pilka, zahradnické nůžky, mačeta, křovinořez, hrábě, vidle, herbicid
Kalendář pro management	likvidace křovin (září až únor), vhodné spojit s vyřezáváním nepůvodních a invazních druhů, vč. aplikace herbicidu
Upřesňující podmínky	redukce 90 % dřevin na dostupných plochách; přednostně vyřezávat mezofilní, nepůvodní a intenzivněji se šířící xerotermní druhy dřevin (bezy, šeříky, trnky, mahalebky), důsledně šetřit vzácné xerotermní druhy (dřišťály, skalník celokrajný, jilmy); vyřezanou hmotu je třeba odklidit z plochy; po výřezu musí následovat kontrola výmladnosti

Plochy suchých trávníků, stepní svahy (biotop T3.3D, T3.4D)

Jedná se o mírnější svahy a plochy sprašových návějí, které byly v minulosti udržovány nejčastěji pastvou a budou vyžadovat nejvíce péče – k zamezení zapojování travního drnu a šíření křovin.

Typ managementu	Pastva ovcí a koz
Vhodný interval	1× ročně

Minimální interval	1× za 2 roky
Prac. nástroj/hosp. zvíře	ovce, kozy
Kalendář pro management	duben až říjen
Upřesňující podmínky	krátkodobé intenzivní přepasení travníků; po pastvě je vhodné pokosit nedopasky; termín přepasení meziročně střídat; pro nocování zvířat zvolit botanicky méně hodnotné plochy; další upřesnění viz 3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání, c) péče o nelesní pozemky, text „Extenzivní řízená pastva“

Typ managementu	Kosení travních porostů (zejména mírnější svahy a mezofilnější luční porosty v horní části svahů, s ovsíkem vyvýšeným)
Vhodný interval	1× ročně (mozaika, fázový posun)
Minimální interval	1× za 2 roky
Prac. nástroj/hosp. zvíře	samohybná lehká technika, ruční nástroje
Kalendář pro management	1. seč [1. část plochy] (květen-červenec), 2. seč [2. část plochy] (srpen, příp. zač. září), na plochách s ovsíkem 1. seč již ve druhé dekádě května
Upřesňující podmínky	Sečení provádět mozaikovitě (s ponechání živných-neposečených pásů pro bezobratlé živočichy, cca 1/3–1/2 plochy), s časovým posunem (neposečené pásy posekat nejdříve za 1 až 2 měsíce). Píci je vhodné před odklizením usušit přímo na místě, výjimkou jsou plochy s bělotrnem, které je nutné odklidit ihned, aby nedošlo k nežádoucímu vysemenění.

Typ managementu	Redukce křovin a náletu
Vhodný interval	1× za 5 let
Minimální interval	1× za 10 let
Prac. nástroj/hosp. zvíře	ruční nástroje – pilka, zahradnické nůžky, mačeta, křovinořez, hrábě, vidle, herbicid
Kalendář pro management	likvidace křovin (září až únor), vhodné spojit s vyřezáváním nepůvodních a invazních druhů, vč. aplikace herbicidu
Upřesňující podmínky	výřez náletu a křovin na zarostlých xerothermních travnicích; vyřezávat mezofilní, nepůvodní a intenzivněji se šířící xerothermní druhy dřevin (bezy, šeřiky, trnky, mahalebky), důsledně šetřit vzácné xerothermní druhy (dřišťály, skalník celokrajný, jilmy); vyřezanou hmotu je třeba odklidit z plochy; po výřezu musí následovat kontrola výmladnosti a v případě potřeby vyřezávat častěji než 1× za 5 let

Rozvolněné a zapojující se křoviny (biotop K3, K4)

Porosty rozvolněných křovin se nacházejí ve velké části území, ať už jako zmlazující po proběhlém vyřezávání nebo jako zapojené porosty při krajích přírodní památky. Vhodnost redukce je třeba posoudit individuálně – s ohledem na další části plánu péče a návrhu údržby jednotlivých ploch. Obecně je ale potřeba vyřezávat zejména zmlazující keřiky a souvisejší a vzrostlejší porosty usměrnit do charakteru „lesostepi“, tedy je adekvátně naředit.

Typ managementu	Redukce křovin a náletu
Vhodný interval	1× za 5 let
Minimální interval	1× za 10 let
Prac. nástroj/hosp. zvíře	ruční nástroje – pilka, zahradnické nůžky, mačeta, křovinořez, hrábě, vidle, herbicid
Kalendář pro management	likvidace křovin (září až únor), vhodné spojit s vyřezáváním nepůvodních a invazních druhů, vč. aplikace herbicidu
Upřesňující podmínky	výřez náletu a křovin na zarostlých xerothermních trávnicích; vyřezávat mezofilní, nepůvodní a intenzivněji se šířící xerothermní druhy dřevin (bezy, šeříky, trnky, mahalebky), důsledně šetřit vzácné xerothermní druhy (dřišťály, skalník celokrajný, jilmy); vyřezanou hmotu je třeba odklidit z plochy; po výřezu musí následovat kontrola výmladnosti a v případě potřeby vyřezávat častěji než 1× za 5 let

Porosty invazních a expanzivních bylin a křovin (souvislé porosty, skupinky či jednotlivci)

Typ managementu	Likvidace invazních a expanzivních bylin a křovin, štědřenec, žanovec, pajasan, mahonie, starček úzkolistý
Vhodný interval	1× ročně
Minimální interval	1× za 3 roky
Prac. nástroj/hosp. zvíře	ruční nástroje – pilka, zahradnické nůžky, mačeta, křovinořez, hrábě, vidle, herbicid
Kalendář pro management	likvidace křovin s aplikací herbicidu (červenec až říjen), likvidace výmladků akátu (srpen až září), kroužkování akátu (říjen až únor), injekce u silnějšího zmlazení akátů (červen–září), vytrhávání starčku úzkolistého, po celý rok (nejnápadnější v době květu od konce léta do podzimu)
Upřesňující podmínky	viz 3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání, d) péče o rostliny

ZPŮSOBY PÉČE

Současný způsob hospodaření – za využití pastvy ovcí a koz se zdá být pro společenstva přírodní památky ideální.

Vhodné je kombinovat různé typy sečného využití a pastvy hospodářských zvířat.

Kosení travních porostů

Kosení provádět takovým způsobem, aby docházelo k diferenciaci sezónního vývoje travního porostu na lokalitě (např. část posečená v květnu, část posečená v červnu, část ležící ladem) a dlouhodobě také k rozrůznění druhové skladby rostlin.

Aby docházelo k udržení druhové rozmanitosti bezobratlých, je nutné jim zajistit pro jejich vývoj vzrostlou vegetaci. Z toho důvodu by měla být, seč prováděna mimo hlavní vegetační sezónu (tj. mimo červen–září).

Optimální je, **seč provádět až po odkvětu**, nejlépe po dozrání a vysypání tobolek. Píci je vhodné před odklizením usušit přímo na místě, aby ze suché biomasy stačila vypadat semena rostlin. Sušením a obracením pokosené hmoty na místě se semena snadněji dostanou do půdy

Dále by bylo ideální **zavést mozaikovitý systém hospodaření**, tzn. seč provádět mozaikovitě, v pásích širokých několik metrů, seč v sousedním pásu načasovat až odroste prvně sekaný porost nebo až další rok. Tzv. živné (neposečené) pásy jsou pásy o šířce jednoho až dvou pokosů sekačky, vzdálenost jednotlivých pásů by neměla být větší než cca 70 m. Tyto živné pásy zůstávají nepokoseny po dobu následujících alespoň dvou měsíců. Jinak řečeno se na louce musí vždy nacházet vzrostlá vegetace ve fázi kvetení (tato slouží k přežití druhům bezobratlých, kteří zde prodělávají svůj vývoj). Poměr posečené části travního porostu k neposečené by měl být zhruba 3:1. Na sušších stanovištích je lépe ponechat spíše větší díl neobhospodařované plochy (tj. až 1/3). Pokud je to možné, měly by být ponechány nesečené plochy větší než 0,5 ha. Některá místa tak mohou zůstat neposečena a sečou se až v příštím roce po vegetační sezóně.

JERSÁKOVÁ & KINDLMANN (2004) uvádějí takto management v místech s vyvinutou vegetací suchých trávníků, které tvoří v přírodní památce významnou část nelesních ploch. Tradiční management spočíval v jedné seči a příležitostném krátkodobém podzimním přepasení ovcemi a kozami (méně vhodná je pastva skotu). Termín kosení je nutno stanovit dle doby květu a vypadávaní semen přítomných druhů. To může být obtížné, protože se na loukách mohou vyskytovat druhy jak s jarní, tak s letní dobou květu. Protože příliš pozdní termín seče již nedokáže potlačit dominantní traviny, **je vhodné kosit jednu sezónu na přelomu června a července a v další sezóně termín seče posunout až na počátek srpna. Jinou možností je nekosit celou plochu ve stejnou dobu a ponechat neposečené živné pásy.**

V případě Sedleckých skal je potřeba z důvodu potlačení nežádoucích dominantních trav kosit již v květnu!

Extenzivní řízená pastva

Z hlediska péče o travní porosty v chráněném území ideální způsob péče (náhrada tradičního hospodaření), samozřejmě za předpokladu určitých upřesňujících podmínek (je třeba pečlivě volit jak systém a intenzitu pastvy, tak i druhy pasených zvířat). Pastvě ovcí v chráněných územích se v posledních době věnovalo více autorů (HEJCMAN & al. 2002, DOSTÁLEK & FRANTÍK 2007, KONVIČKA & kol. 2005, Konvička in HÁKOVÁ & al. 2004, JERSÁKOVÁ & KINDLMANN 2004, MLÁDEK & kol. 2006 a další).

Význam pastvy zvířat (především ovcí a koz) tkví zejména v narušení povrchu půdy, mění konkurenční poměry mezi druhy, otvírá volné prostory nutné pro generativní obnovu, odstraňuje přebytečnou biomasu a zabraňuje nežádoucí sukcesi společenstva, obvykle v neprospěch širokolistých mezofilních trav jako je ovsík. Velká část ohrožených druhů v xerothermních trávnících je konkurenčně poměrně slabých a je vázána na rozvolněné porosty spoluvytvářené právě pastvou.

Poměrně podrobný návod na vhodné zatížení pastviny v péči o chráněná území zpracoval HEJCMAN & al. 2002. Pro zatížení pastviny vypracoval základní vzorec, který zohledňuje jak druh zvířete, tak délku pastvy, druh travního porostu a samozřejmě také počet zvířat. Mj. z tohoto vzorce logicky vyplývá, že čím více zvířat bude při pastvě využito, tím kratší dobu by měl být porost vypásán.

Tento vzorec je konkrétně $(MP) = (PP) \times (PV) / (0,04) \times (\dot{Z}H) \times (DP)$, kde PP = celková plocha travních porostů na celou pastevní sezónu, PV = odhadovaný průměrný výnos sušiny pastviny z 1 ha, DP = odhadnutá délka pastevní sezóny ve dnech, ŽH = odhad průměrné živé hmotnosti paseného zvířete (u ovce 60 kg), MP = odhad maximálního počtu zvířat, která mohou být na pastvině pasena celou pastevní sezónou. **Pro plochu přibližně 5 ha je třeba počítat celoročně s maximálním počtem 10–12 ovcí (a koz), při kratší době se tento počet samozřejmě zvyšuje.**

Množství pasoucích se zvířat a dobu (a období) pastvy je proto třeba volit s ohledem na současné poznatky o vhodnosti pastvy a na základě konkrétních specifik (pastevec je ochoten pást delší dobu apod.).

Pastevní systémy se obvykle rozlišují na rotační (pasení dvou a více pastvin, kde se střídá doba pasení s dobou obrůstání oplůtku), kontinuální (nepřetržité pasení v jednom oplůtku během roku nebo pastevní sezóny) a jednorázová (jednorázové krátkodobé vypasení). Přestože území přírodní památky není územím s hojným výskytem vstavačovitých, je možné v obecné rovině vycházet z doporučení péče pro suché trávníky uvedené Jersákovou a Kindlmannem (JERSÁKOVÁ & KINDLMANN 2004), podle kterých je pro společenstva s výskytem vstavačovitých **ideálním řešením jednorázová pastva prováděná mimo vegetační sezónu (maximálně po dobu 4–6 týdnů)**, rotační pouze v případě, kdy je pastevní cyklus optimalizován dle životního cyklu vstavačovitých. V každém případě je nezbytné zvířata na noc umístit mimo vypásanou plochu do samostatného ohradníku, čímž eliminujeme vylučování exkrementů na vypásanou část.

HEJCMAN & al. (2002) a dále JERSÁKOVÁ & KINDLMANN (2004) uvádějí, že se mylně uvažuje o extenzivní pastvě jako o vhodném způsobu péče – extenzivní pastva vede z dlouhodobého hlediska k silnému zplevelení málo chutnými pastevními plevely, nízké estetické hodnotě udržovaných pozemků nebo k selektivnímu vyžírání v dané době nejchutnějších druhů a dále uvádějí, že pastva byla vzhledem k velkému nedostatku píče spíše intenzivní.

Narušení půdního povrchu travinných porostů

Tento způsob managementu je poměrně zásadní při realizaci péče pro podporu řady skupin bezobratlého hmyzu (např. pro blanokřídlé) – jedná se zejména o podporu rozrůzněnosti stanovišť a náhradu za pastvu ovcí, skotu. Obvykle jej zprostředkuje pastva (zejména maloplošný účinek kopyt a výběrového vypásání některých druhů) a různé typy eroze a mechanických zásahů (které často fungují velkoplošně a intenzivně). Omylem by tedy bylo pokládat tento typ zásahů za drastický a hrubě nepřirozený.

Uměle ho podle biotopu a místní situace navozujeme zejména ručním náradím (hrábě, motyka), pastvou (zejména rychlým a intenzivním přepasením), anebo mechanizací (smyk, brány).

Cílem není rovnoměrně narušená plocha, ale mozaika narušených plošek sousedících se zapojenou vegetací (Sádlo, Konvička, Beneš & Zdražil in Háková & al. 2004).

Vypalování

Pastvu a seč je možno kombinovat se třetím tradičním nástrojem na údržbu travních porostů, a tím je vypalování. Přestože chybí ucelenější informace o dopadu vypalování na faunu bezobratlých, ukazuje se, že vypalování společenstvům bezobratlých z dlouhodobého hlediska prospívá.

Jeho význam spočívá v odstranění vrstvy stařiny, omezení výskytu houbových patogenů, rychlejší mineralizaci surového humusu, urychlení koloběhu živin a zlepšení světelných podmínek, což následně umožňuje klíčení semen řady druhů rostlin a podporuje vegetativní rozrůstání.

Je vhodné provádět pouze maloplošně (popř. mozaikovitě) a nejlépe v zimních měsících za holomrazů nebo (lépe) velmi časně zjara při prvním oschnutí nadzemní biomasy (stařina je již dostatečně proschlá, ale půda je po zimě ještě značně zvlhlá, resp. zmrzlá), aby nedocházelo k likvidaci bezobratlých – hmyzu, pavouků a půdní fauny. Nežádoucí je vypalovat plochy s třtinou křovištní, která se tímto zásahem naopak velmi podpoří v šíření pomocí podzemních orgánů.

Vypalovaná plocha by v daném roce neměla přesáhnout zhruba 1/5 celkové rozlohy lokality a měla by být prováděna nepravidelně (v různých letech).

Možnost vypalování porostů je umožněno na základě § 90, odst. 23 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Ten stanovuje, že je-li to nezbytné z důvodu zajištění péče o rostliny, živočichy, přírodní stanoviště či pokud plán péče o zvláště chráněné území (PP, PR, NPP, NPR, CHKO) nebo zásady péče o národní park obsahuje vypalování porostů, je orgán ochrany přírody (OOP) vypalování oprávněn provádět. Se zřetelem na rozsah zásahu jsou povinny stanovit opatření proti vzniku a šíření požáru (také Pešout 2021).

Kombinace péče

Podle možností je možné, v některých případech i vhodné, alternativy péče kombinovat. Např. kosení doplněné v pozdější době pastvou s ponecháním nedopasků (příp. vzhledem k úživnější jarní pastvě naopak) nebo zimní vypalování spojené s mozaikovitou sečí v letním období.

Doporučení kombinace sečení a pastvy uvádí i JERSÁKOVÁ & KINDLMANN (2004) v případě péče o orchidejová stanoviště. Důvodem je zamezení degradace výchozího typu společenstva, udržení struktury vegetace a dodání potřebných živin (pastva vytváří společenstva odolná vůči okusu a sešlapu, kosení odnímá množství živin a umožňuje dostatečnou tvorbu zásobních látek). Pastva nemusí na posečení stanoviště navazovat každoročně, ale může být prováděna v určitých intervalech. Jinou alternativou je náhrada sečení pastvou ve vybraných letech.

Konkrétněji se o možnosti kombinace péče zmiňuje Jongepierová (in HÁKOVÁ & al. 2004). Vhodným managementem pro suché trávníky by mělo být sečení se sušením píce a

odvozem sena, 1x ročně a kombinovaná s jednorázovou pastvou (otavy), (mechanické odstraňování náletu).

Konkrétní návrh péče na jednotlivých plochách je uveden v Příloze T2 Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich a v navazujících grafech.

d) péče o rostliny

Konkrétní druhy nejsou předmětem ochrany. Péče spočívající o vzácné či chráněné druhy je již zahrnuta v navržených managementových zásazích. Zejména se jedná o prosvětlování vybraných partií s výskytem vzácných rostlin – často se jedná o konkurenčně slabé druhy, které byly v minulosti podporovány zejména pastvou (*Gagea bohemica*, *Clematis recta* a další).

V území se vyskytují některé nepůvodní druhy.

Trnovník akát (*Robinia pseudacacia*) ve větší míře invaduje i do stepních porostů a zde je třeba důsledně mladé výmladky vyřezávat, ideálním termínem je srpen až září. Vyřezávat by se měly co nejnižší u země a vzniklé pařízky by měly být ošetřeny totálním herbicidem, ideálně Roundupem. V případě mladých a starých stromů je s úspěchem používáno kroužkování. Odřízne se kůra až do dřeva po obvodu kmene do hloubky přibližně 2 cm (kmen se objede pilou nebo se odstraní část kmene v šířce 20–30 cm). Strom ještě pod řezem zpravidla stihne vyhnat výmladky. Je proto doporučováno nepřerušit transport z kořenů úplně ale jenom částečně. Strom potom tolik výmladky nevyhání a postupně odumírá. V posledních letech se úspěšně využívá navrtávání spojené s aplikací herbicidu. Některá doporučení jsou uvedena také v práci Veverkové (2009).

Na několika místech (zejména vyřezaná spodní čist plochy 20 a okrajové porosty plochy 1) byl zjištěn výskyt **pajasanu žláznatého (*Ailanthus altissimus*)**, jeho výskyt je ale možný i jinde na skalních stepích. Pro jeho odstranění platí stejná pravidla jako při potlačování výskytu akátu. Mladé výmladky se vyřezávají ideálně v srpnu až září. Vyřezávat by se měly co nejnižší u země a vzniklé pařízky měly by být ošetřeny totálním herbicidem, ideálně Roundupem. V případě mladých a starých stromů je s úspěchem používáno kroužkování. Odřízne se kůra až do dřeva po obvodu kmene do hloubky přibližně 2 cm (kmen se objede pilou nebo se odstraní část kmene v šířce 20–30 cm). Strom ještě pod řezem zpravidla stihne vyhnat výmladky. Je proto doporučováno nepřerušit transport z kořenů úplně ale jenom částečně. Strom potom tolik výmladky nevyhání a postupně odumírá. V posledních letech se úspěšně využívá navrtávání spojené s aplikací herbicidu.

Štědřelec odvislý (*Laburnum anagyroides*) byl zjištěn na plochách 15 a 17. Postup k jeho redukci je stejný jako u výmladků akátu (seřezání v pozdním létě až na podzim a natření pařízků herbicidem).

Dub červený (*Quercus rubra*) roste minimálně v lesním porostu na ploše 20. Zdá se, že zatím neinvaduje do stepních ploch v okolí. V rámci lesnických zásahů by měl být přednostně eliminován.

Mahónie cesmínolistá (*Mahonia aquifolium*) je v území poměrně častá. Vhodné je jí ideálně vytrhávat, příp. seřezávat (srpen až říjen) a natřít herbicidem.

Starček úzkolistý (*Senecio inaequidens*) byl zjištěn na ploše 8 (WGS-84: 50°8'26.7"N, 14°23'39.9"E). Nejúčinnější doporučený způsob jeho likvidace je ruční vytahování rostlin z půdy ještě před kvetením. Aktuální výskyt byl odstraněn (vytržen), ale tento výskyt je třeba monitorovat a stejným způsobem likvidovat i další případné výskyty v přírodní památce, které

se zcela jistě objeví. Další výskyty byly monitorovány na březích Vltavy pod přírodní památkou a vyloučen není ani výskyt na obtížně přístupných skalách nad tratí. Jeho výskyt je dobré kontrolovat zejména v závěru léta a na podzim, když kvete a je nejvíce nápadný.

Bělotrn kulatohlavý (*Echinops sphaerocephalus*) byl zaznamenán na několika místech v severní části území (plocha 10 a spodní část vyřezávané plochy 20) – jeho výskyt ve stepních společenstvech je jen ojedinělý nebo je jen řídko roztroušený. Bělotrn by měl být primárně kosen – zkušenosti s jeho potlačováním pastvou ovcí a koz ve většině případů zatím nebyla pozitivní. Kosit by se měl 2× ročně: v červnu a srpnu. Biomasa s kvetoucími lodyhami by se měla ihned odstraňovat, aby nedošlo k dozrání a vysemenění během sušení sena. Vzhledem k tomu, že ho zde zatím není mnoho, bylo by možné ho také vytrhnout (vykopat).

Posledním druhem, který patří mezi invazní druhy, je **šrucha zelná (*Portulaca oleracea*)**. Tento druh byl poprvé zjištěn při průzkumu v roce 2010 a to pouze na ploše č. 4 (Hrčka 2010), dnes je prakticky plošně a velmi hojně zastoupen všude na svazích, zejména v místech nezapojených skalních teráskách. Ideální by bylo jeho vytrhávání, což k jeho subtilnosti a masovému rozšíření je prakticky nereálné.

e) péče o živočichy

Péče o živočichy je zahrnuta již v návrhu péče pod bodem 3.1.1.c) v navržených managementových opatřeních tohoto plánu péče. V případě kosení provádět, seč mozaikovitou, v pásech širokých několik metrů, seč v sousedním pásu načasovat až odroste prvně sekaný porost nebo až další rok. Dále viz Konvička, Beneš a Sádlo: Poznámky k managementu stanovišť a ochrana živočichů (in Háková et al. 2004).

Zachovat rozrůzněnost stanovišť – luční porosty, jednotlivé keře a skupinky křovin.

Vrškové hospodaření, veterinizace (na nelesních plochách)

V rámci péče o živočichy na nelesních plochách je vhodná aplikace ořezů stromů za účelem tvorby dutin, resp. torz – stromy je možné ořezávat na torza, resp. provádět vrškové hospodaření s cílem podpořit co nejdříve na dřevo vázané živočichy (dutiny ve dřevě).

Vhodná je také veterinizace, tedy opatření prováděných s cílem rychlejší tvorby mikrohabitátů (dutin, prasklin, plošek bez borky, zlomů apod.) důležitých pro osídlení saproxylickými a dalšími skupinami organismů na ně vázaných. Jsou tak mj. simulovány podmínky historického hospodaření v lesích. Jedná se o různé způsoby ořezu, jako je umělé vytváření dutin nebo poškození kmene (simulace poškození bleskem) (podrobněji viz Krása 2015, Pešout a kol. 2019). Za veterinizaci lze považovat i kombinaci metod, jako je například vrškové hospodaření nebo kroužkování.

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ochranné pásmo (OP) bylo vyhlášeno na jednotlivé pozemky a tvoří plošně významnou část přírodní památky. V ochranném pásmu by nemělo docházet ke stavební činnosti (plošná zástavba atp.), dochází tak ke fragmentaci území, jeho malé přitažlivosti zejména pro obratlovce a také dochází ke snížení jejich reprodukce.

Menší část plochy je ještě stále jako pole, louky udržované. Pro podporu vzácných druhů plevelů je potřeba zde v maximální míře obnovit narušování půdy – orbou, podmítkou, vytrháváním keřů. A následně v narušování terénu pravidelně pokračovat.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Značení hranic ZCHÚ v terénu, tzn. pruhové značení a tabule s malým státním znakem, nepotřebují úpravy a renovace. Tabule jsou umístěny na vhodných lomových bodech.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Bez návrhu administrativně-správních opatření v území.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejnosti

Sedlecké skály jsou veřejností využívány velmi omezeně. Je to způsobeno horší přístupností, absencí případné turisticky značené nebo jiné průchozí cesty. Což je z pohledu ochrany přírody jedině dobře. I z toho důvodu žádné návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání nejsou nutné.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Informační systém je v současné době dostatečný – v území se nachází jeden informační panel. O území je informováno v mnoha internetových zdrojích (např. <https://salvia-os.cz/sedlecke-skaly/>). Za úvahu by nicméně stálo i pořádání odborných přednášek a exkurzí.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Inventarizační průzkumy v přírodní památce probíhají příležitostně – podrobný botanický průzkum byl realizován v roce 2010, orientační botanický průzkum potom pro potřebu plánu péče. Součástí plánu péče je základní entomologický průzkum zaměřený na skupinu blanokřídlí a rovnokřídlí.

Do zpracování příštího plánu péče by bylo vhodné realizovat minimálně průzkum na bioindikační skupiny bezobratlých (motýli, pavouci, rovnokřídlí, blanokřídlí), botanický průzkum. Z území také chybějí údaje o výskytu ptáků.

I nadále by bylo vhodné průběžně monitorovat vliv asanancích zásahů na vývoj vegetace a přítomnost ohrožených druhů.

V případě realizace obchvatu Prahy by bylo vhodné provést v nejbližším okolí stavby intenzivní průzkumy, zejména botanický, které by mohly pomoci zachránit vybrané druhy či dokonce jedince před zánikem v blízké budoucnosti.

4. Závěrečné údaje

4.1. Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
kontrola a obnova značení	15.000,-	15.000,-
Jednorázové a časově omezené zásahy celkem (Kč)	15.000,-	15.000,-
Opakované zásahy		
pastva ovcí (alt. kosení), každoročně	63.000,-	630.000,-
redukce dřevin (souvislejší plochy), včetně aplikace arboricidu a odstranění vzniklé biomasy, 3x za období platnosti plánu péče	60.000,-	180.000,-
redukce výmladků křovinořezem (pravidelně udržovaná místa pastvou), včetně odstranění vzniklé biomasy, každoročně	30.000,-	300.000,-
Opakované zásahy celkem (Kč)	153.000,-	1 110.000,-
N á k l a d y c e l k e m (Kč)	168.000,-	1 125.000,-

Částky je třeba brát jako velmi orientační, ovlivňuje je řada faktorů, jako je nabídková cena firem a poptávka, rychlost narůstání křovin/dřevin v letech po vyřezání apod.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- Culek M., Grulich V, Laštůvka Z. & Divíšek J. (2013): *Biogeografické regiony České republiky*. Geoinovace. Geografický ústav PřF MU. Brno. 447 pp. + suppl.
- Čížek O., Marhoul P., Vrba P., Kadlec T & Jakubíková L. (eds) (2022): *Denní motýli Prahy*. – Hlavní město Praha, odbor ochrany prostředí MHMP, 359 p.
- Dostál, J. & Frantík, T., 2007: *Význam pastvy ovcí a koz pro xerothermní trávníky v Praze*. – *Ochrana přírody*, 6/2007: 21–23, Praha.
- Grulich V. & Chobot K. (2017): Červený seznam cévnatých rostlin ČR. *Příroda* 35: 75-132.
- Háková A., Klauďisová A. & Sádlo J. [eds.] (2004): *Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura 2000*. PLANETA XII, 3/2004 – druhá část. Ministerstvo životního prostředí, Praha.
- Hejcman, M., Pavlů, V. & Krahulec, F., 2002: *Pastva hospodářských zvířat a její využití v ochranářské praxi*. – *Zpr. Čes. Bot. Společ.*, Praha, 37: 203-216.
- Hejda R., Farkač J., Chobot K. (eds.) (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky – Bezobratlí, *Příroda* 36, AOPK ČR.
- Hejny S. & Slavík B. [eds.] (1988): *Květena České socialistické republiky*. 1. – Academia, Praha.
- Hrčka D. (2010): Botanický průzkum přírodní památky Sedlecké skály (součást návrhu evropsky významné lokality Kaňon Vltavy u Sedlece). – Ms. [depon. in: Magistrát hl. m. Prahy, Jungmannova 35, Praha 1].

- Hrčka D. (2018a): Květena Kaňonu Vltavy u Sedlce. – *Salvia* – ekologický institut, z.s., 113 p.
- Hrčka D. (2018b): Evropsky významné druhy Prahy. – *Salvia* – ekologický institut, z.s., 69 p.
- Hrčka D. (2024): Botanický průzkum přírodní památky Sedlecké skály, ms.
- Chochel M. (2024): Sedlecké skály – průzkum bezobratlých se zaměřením na skupiny motýli (*Lepidoptera*), blanokřídlí (*Hymenoptera*), brouci (*Coleoptera*) a rovnokřídlí (*Orthoptera*), ms.
- Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V. & Lustyk P. (2010): *Katalog biotopů ČR*. – ed. 2. AOPK ČR, Praha, 445 p.
- Chytrý M. [ed] (2007): *Vegetace České republiky. 1. Travinná a keříčková vegetace*. – Academia, Praha, 526 p.
- Chytrý M. [ed] (2009): *Vegetace České republiky. 2. Ruderální, plevelová, skalní a suťová vegetace*. – Academia, Praha, 520 p.
- Jersáková J. & Kindlmann P. (2004): *Zásady péče o orchidejová stanoviště*. České Budějovice: Kopp.
- Jeřábková L., Krása A., Zavadil V., Mikátová B. & Rozínek R. (2017): Červený seznam obojživelníků a plazů České republiky. – *Příroda*, Praha, 34: 83–106.
- Kaplan Z., Danihelka J., Chrtek J. jun., Kirschner J., Kubát K., Štech M. & Štěpánek J. (eds) (2019): *Klíč ke květeně České republiky*. Ed. 2. – 1168 p., Academia, Praha.
- Mandák B. (2003): Přírodní památka Sedlecké skály, přehled zjištěných druhů cévnatých rostlin v roce 2002 a 2003. – In: Farkač J. [ed.]: *Výsledky přírodovědného průzkumu PP Baba, PP Podbabské skály a PP Sedlecké skály v souvislosti s optimalizací trati Praha Bubeneč – Kralupy nad Vltavou* – Ms. [depon. in Magistrát hl. m. Prahy, odbor ochrany prostředí, Jungmannova 35/29, Praha 1].
- Dostálek J. (2009): Plán péče pro přírodní památku Sedlecké skály na období 2010–2024. Ms., depon. in Magistrát hl. m. Prahy, Praha 1.
- Hejda R., Farkač J. & Chobot K. (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. – *Příroda*, Praha, 36: 1–611.
- Konvička M., Beneš J. & Čížek L. (2005): *Ohrožený hmyz nelesních stanovišť: ochrana a management*. – Sagittaria, Olomouc, 127 p.
- Kubíková, J., Ložek, V., Špryňar, P. & kol., 2005: Praha. In: Mackovčín P. & Sedláček M. (eds.): *Chráněná území ČR, svazek XII*. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 304 pp.
- Kubíková J. & Molíková M. (1980): Vegetace a květena Tichého údolí, Roztockého háje a Sedleckých skal na severozápadním okraji Prahy. – *Bohem. Centr.*, Praha, 10: 129–206.
- Marhoul P. & Turoňová D. [eds.] (2008): *Zásady managementu stanovišť druhů v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000*. Metodika AOPK ČR. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 161 p., Praha.
- Marhoul P., Balvín O., Dvořák T. & Holuša J (2018): Rovnokřídlí (Orthoptera) Prahy. – *Natura Pragensis* 25: 1–240.
- Mládek J., Pavlů V., Hejzman M. & Gaisler J. [eds.] (2006): *Pastva jako prostředek údržby trvalých travních porostů v chráněných územích (metodická příručka pro ochranu přírody a zemědělskou praxi)*. – Výzkumný ústav rostlinné výroby, Praha, 104 p.
- Moravec, J., Neuhäusl, R. & al., 1991: *Přirozená vegetace území hlavního města Prahy a její rekonstrukční mapa*. – Academia, Praha, 200 p.
- Pešout P. (2021): Legalizace vypalování porostů v ČR. – *Ochrana přírody*, Praha, 6/2021: 22–23.
- Quitt E. (1971): *Klimatické oblasti Československa*. – *Studia geografica* 16, GGÚ ČSAV, Brno.
- Veselý, P., 2002: *Střevlíkovití brouci Prahy (Coleoptera: Carabidae)*. s.n., 167 s., Praha.
- Veverková Z., 2009: *Boj s akátem*. Metodický list. – *Daphne ČR* – Institut aplikované ekologie, České Budějovice, 8 p.

Vohralík V., Werner P. & Amcha P. (2018): Mravenci (*Hymenoptera: Formicidae*) Dolního Povltaví. *Klapalekiana*. 54, 3–4. s. 253–274.

Vyhláška č. 45/2018 Sb., o plánech péče, zásadách péče a podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území

Další zdroje informací:

mapový server České geologické služby <http://www.geology.cz> (geologické mapy)

mapový server Seznam.cz <http://www.mapy.cz> (historický snímek z 19. století, orientační mapa území)

mapový server Laboratoře geoinformatiky <http://oldmaps.geolab.cz> (prezentace starých mapových děl z území Čech, Moravy a Slezska)

mapový server Cenia – národní inventarizace kontaminovaných míst

<http://kontaminace.cenia.cz> (historické letecké snímky z poloviny minulého století)

Portál veřejné správy České republiky <http://geoportal.cenia.cz/> (letecké snímky, geomorfologie, fyto geografie)

Oficiální webové stránky Agentury ochrany přírody a krajiny ČR věnované monitoringu v České republice <http://www.biomonitoring.cz>

Oficiální webové stránky soustavy Natura 2000 v České republice spravované Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR <http://www.natura2000.cz>

4.3 Seznam použitých zkratk

AOPK – Agentura ochrany přírody a krajiny

C1 – kriticky ohrožený taxon Červeného seznamu

C2 – silně ohrožený taxon Červeného seznamu

C3 – ohrožený taxon Červeného seznamu

C4 – vzácnější taxon Červeného seznamu

CR – kriticky ohrožený druh Červeného seznamu

EN – ohrožený druh Červeného seznamu

IUCN – International Union for Conservation of Nature

KN – katastr nemovitostí

KO (§1) – kriticky ohrožený chráněný druh podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.

LC – málo dotčený druh Červeném seznamu

LR – téměř ohrožený druh Červeném seznamu

LV – list vlastnictví

NT – téměř ohrožený druh Červeném seznamu

O (§3) – ohrožený chráněný druh podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.

OP – ochranné pásmo

PP – přírodní památka

PR – přírodní rezervace

SO (§2) – silně ohrožený chráněný druh podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.

VU – zranitelný druh Červeného seznamu

ZCHÚ – zvláště chráněné území

4.4 Plán péče zpracoval

Salvia – ekologický institut, z.s.
Bohnická 850/11
181 00 Praha 8
IČ: 26568578

e-mail: salvia-os@seznam.cz
<http://salvia-os.cz>

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

Zpracováno podle vyhlášky o plánech péče č. 45/2018 Sb. a „Osnovy plánu péče o národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní památky a jejich ochranná pásma“ vydané Ministerstvem životního prostředí.

Součástí plánu péče jsou dále tyto přílohy

Tabulky: Příloha T2 - **Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodům 2.5.2, 2.5.3 a 2.5.4 a k bodu 3.1.2).

Mapy: Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 - **Mapa dílčích ploch a objektů**

Botanický průzkum přírodní památky Sedlecké skály (D. Hrčka)

Sedlecké skály – průzkum bezobratlých se zaměřením na skupiny motýli (*Lepidoptera*), blanokřídlí (*Hymenoptera*), brouci (*Coleoptera*) a rovnokřídlí (*Orthoptera*) (M. Chochel)

Vrstvy: Příloha V1 – **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Fotografie: Příloha F1 – **Vybraná fotodokumentace**

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

Příloha M1 – Orientační mapa s vyznačením území

Základní mapa 1:25000 © Český úřad zeměměřičský a katastrální

Příloha M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

Příloha M4 – Lesnická mapa typologická

Příloha T2 - Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich

označení plochy nebo objektu	název	výměra	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a Dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
1	Izolovaná výslunná xerothermní stráňka v nejjižnější části území		Izolovaná stráňka s cennými skalními společenstvy a úzkolistými suchými trávníky. Dlouhodobý cíl péče: udržení nelesního charakteru.	redukce křovin, výmladků	2	IX–II	1× za 3 roky
				kosení/pastva v místech travních porostů	1	VI–VII/ VIII(–IX)	1× ročně
2	Soustava třech menších skalních hřbítků, společenstva suchých bylinných lemů		Soustava třech skalních hřbítků, cenná společenstva xerothermních trávníků, především úzkolisté suché trávníky, v příkrém svahu nad tratí potom skalní společenstva s kostřavou sivou. Ukázkově jsou vyvinuta společenstva suchých bylinných lemů. Dlouhodobý cíl péče: udržení nelesního charakteru, s minimálním zastoupením křovin.	redukce křovin, výmladků	1	IX–II	1× za 3 roky
3	Skalní hřbet v jižní části území		Cenná xerothermní stráň, převážně skalní vegetace s kostřavou sivou, na terásce v horní (severní) části bohatá populace křivátce českého. Dlouhodobý cíl péče: udržení nelesního charakteru, s minimálním zastoupením křovin.	redukce křovin, výmladků	1	IX–II	1× za 3 roky
4	Skalní hřbítek rozdělený sedlem s křovinami		Floristicky i vegetačně pestrá část území, tvořená skalním hřbítkem rozděleným sedlem s křovinami, s hojnou bělozářkou liliovitou Dlouhodobý cíl péče: udržení nelesního charakteru, s minimálním zastoupením křovin.	redukce křovin, výmladků	2	IX–II	1× za 3 roky
				kosení/pastva v místech travních porostů plochy s ovsíkem	1	VI–VII/ VIII(–IX) V	1× ročně

5	Skála s několika menšími skalními hřbítky		Skála v centrální části území, u hlavní přístupové cesty, tvořená několika menšími skalními hřbítky. Společenstva úzkolistých suchých trávníků, na skalách vegetace s kostřavou sivou. Dlouhodobý cíl péče: udržení nelesního charakteru, s minimálním zastoupením křovin.	redukce křovin, výmladků	2	IX–II	1× za 3 roky
				kosení/pastva v místech travních porostů plochy s ovsíkem	1	VI–VII/ VIII(–IX) V	1× ročně
6	Výraznější skalní ostroh v severní části území		Velmi hodnotná společenstva suchých trávníků a skalních společenstev s kostřavou sivou s křivatci a modřencem tenkokvětým. Také společenstva suchých bylinných lemů. U cesty a pod cestou zarůstá ovsíkem vyvýšeným. Dlouhodobý cíl péče: udržení nelesního charakteru, s minimálním zastoupením křovin.	redukce křovin, výmladků	2	IX–II	1× za 3 roky
				kosení/pastva v místech travních porostů plochy s ovsíkem	1	VI–VII/ VIII(–IX) V	1× ročně
7	Výslunný svah vybíhající dvěma skalními hřbítky		Poměrně pestrá část chráněného území s několika typy společenstev. V nejvyšších partiích a kolem cesty se objevují suché trávníky silně zarůstající ovsíkem vyvýšeným a pýrem plazivým. Dále společenstvo s válečkou prapořitou, acidofilní trávníky mělkých půd a výchozy štěrkopískových teras Vltavy. Dlouhodobý cíl péče: udržení nelesního charakteru, s minimálním zastoupením křovin.	redukce křovin, výmladků	2	IX–II	1× za 3 roky
				kosení/pastva v místech travních porostů plochy s ovsíkem	1	VI–VII/ VIII(–IX) V	1× ročně

8	Dva menší skalní hřbítky		Dva menší skalní hřbítky, nejčastěji se skalním společenstvem s kostřavou sivou, dále úzkolisté suché trávníky a acidofilní trávníky mělkých půd. Dlouhodobý cíl péče: udržení nelesního charakteru, s minimálním zastoupením křovin.	redukce křovin, výmladků	1	IX–II	1× za 3 roky
9	Větší samostatný skalní hřbet		Pestrý charakter společenstev, se zastoupením skalních vegetace s kostřavou sivou, acidofilních trávníků mělkých půd a úzkolistých suchých trávníků. Dochází k zarůstání ovsíkem vyvýšeným. Dlouhodobý cíl péče: udržení nelesního charakteru, s minimálním zastoupením křovin.	redukce křovin, výmladků	2	IX–II	1× za 3 roky
				kosení/pastva v místech travních porostů plochy s ovsíkem	1	VI–VII/ VIII(–IX) V	1× ročně
10	Menší travnatý a skalnatý svah se společenstvy širokolistých suchých trávníků		Cenná část chráněného území s větším zastoupením společenstev širokolistých suchých trávníků. Tento typ společenstva je v území dolního Povltaví velmi ojedinělý. Dlouhodobý cíl péče: udržení nelesního charakteru, s minimálním zastoupením křovin.	redukce křovin, výmladků	2	IX–II	1× za 3 roky
				kosení/pastva v místech travních porostů	1	(V–)VI–VII/ VIII(–IX)	1× ročně
11	Železniční trať		Železniční trať a okrajové porosty dráhy. Dlouhodobý cíl péče: bez péče, příp. monitoring invazních druhů	bez zásahu			
12	Lesní porost (doubrava) navazující na skalní stepi		Lesní porost tvořený především duby a fragmenty bylinných lemů, navazuje na skalní stepi plochy 1. Dlouhodobý cíl péče: lesní charakter plochy, bez aktivního managementu.	bez zásahu			

13	Lesní porost s javorem babykou		Lesní porost ve kterém je hojně zastoupen javor babyka a to i ve stromových formách. Ve spodní části se objevují i akáty. Dlouhodobý cíl péče: lesní charakter plochy, s odstraněním akátu.	redukce akátu, navrtávání	3	VII–X	1× za 5 let
14	Křoviny v horní části		Křoviny v horní části svahu, zejména s hlohy, trnkami, růžemi a řešetláky. Dlouhodobý cíl péče: postupný převod na nelesního charakter plochy, minimálně při krajích.	redukce křovin, výmladků, zejména při krajích stepních ploch	3	IX–II	1× za 3 roky
15	Hluboká rokle mezi skalními hřbety		Hluboká rokle ve střední části chráněného území mezi skalními hřbety ploch č. 3 a 4, převážně s duby a javory. Dlouhodobý cíl péče: lesní charakter plochy, bez aktivního managementu.	bez zásahu			
16	Rokle mezi skalními hřbety		Rokle mezi skalními hřbety ploch č. 4 a 5, s převážujícími duby, častějším zastoupením třešní, hlohů a lísky. Dlouhodobý cíl péče: ponechání přirozenému vývoji, pouze při krajích převod na nelesní charakter vyřezávkami křovin.	redukce křovin, výmladků zejména při krajích stepních ploch	3	IX–II	1× za 3 roky
17	Křovinný porost		Křoviny v okolí hlavní pěšiny v horní části území, resp. v jeho střední části. Hojně jsou zastoupeny růže, hlohy, javory, ptačí zob a brsleny. Dlouhodobý cíl péče: postupný převod na nelesní charakter, minimálně při krajích.	redukce křovin, výmladků	2	IX–II	1× za 3 roky

18	Rokle mezi skalními hřbítky		Rokle mezi skalními hřbítky ploch č. 5 a 6, tvořená převážně hustými křovinami s hlohy, dříšťály, trnkami a růžemi. Dlouhodobý cíl péče: ponechání přirozenému vývoji, pouze při krajích převod na nelesní charakter vyřezávkami křovin.	redukce křovin, výmladků zejména při krajích stepních ploch	3	IX–II	1× za 3 roky
19	Rokle mezi skalními hřbítky		Rokle mezi skalními hřbítky ploch č. 6 a 7, tvořená především javorem, hlohy, dříšťály, růžemi, ptačím zobem, brsleny a svídou krvavou Dlouhodobý cíl péče: ponechání přirozenému vývoji, pouze při krajích převod na nelesní charakter vyřezávkami křovin.	redukce křovin, výmladků zejména při krajích stepních ploch	3	IX–II	1× za 3 roky
20	Lesní porost nad horní hranou území		Lesní porost nad horní hranou území, tvořený vzrostlými duby a lípami, do cca 20 % je zastoupena borovice lesní. Dlouhodobý cíl péče: lesní charakter plochy, bez aktivního managementu.	bez zásahu			
21	Rokle oddělující výslunné stráňky		Rokle oddělující výslunné stráňky na plochách č. 9 a 10 tvořená dubohabrovým lesem Dlouhodobý cíl péče: lesní charakter plochy, bez aktivního managementu.	bez zásahu			

naléhavost - stupně naléhavosti jednotlivých zásahů se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň – zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň – zásah vhodný,
3. stupeň – zásah odložitelný.

